

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 25, 2007

Vol. XCVIII Nr. 17

Paskelbtas nuosprendis Aušros Vartų parapijai — uždaryti

Aušros Vartų bažnyčios altorius.

Raimundo Jono nuotr.

Dalia Cidzikaite

Du, sausio 19 ir 20 dienos, „The New York Times“ straipsniai informavo savo skaitytojus apie Romos katalikų New York Arkivyskupijos galutinį apsisprendimą dėl kai kurių

parapijų New York uždarymo.

Pasak sausio 20 d. straipsnio „21 Parishes Face Shutdown in New York“ autoriaus Michael Luo, net kelerius metų arkivyskupija svarstė 31 parapijų likimą. Galutiniam panaikinamų parapijų sąrašui, išplatintam

me spaudo sausio 19 d. 10 val. ryte, liko 21 parapija. Visiems lietuviams svarbiausios ir rūpimos Aušros Vartų parapijos tarp jų nebuvo.

Tačiau jos vardas nebuvo įrašytas ir kitose New York arkivyskupijos oficialaus sąrašo „Realignment Parish List“ kategorijose (visą sąrašą galima rasti adresu: <http://archny.org/news-events/news-press-releases/index.cfm?i=3501>).

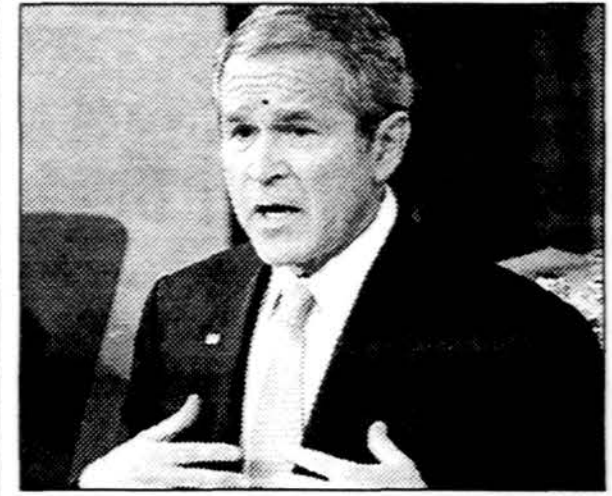
Nebuvo jo nei parapijų, kurių likimas vis dar sprendžiamas, nei parapijų su nepakitusiu statusu, nei parapijų, kurios bus ateityje sujungtos, sąrašė.

Ir tik tos pačios dienos, sausio 19-osios popietę, 5 val. vakaro, iš spaudo išplatinto New York arkivyskupijos atstovo Joseph Zwilling pranešimo paaiškėjo, jog Aušros Vartų parapija, kuri 2005-aisiais metais atšventė savo šimtmečio jubiliejų, vis dėlto ketinama uždaryti.

Pranešime teigiama, jog, nors svarstymas apie Aušros Vartų likimą ir nebuvo įtrauktas į aukščiau minėtą parapijų pertvarkymą, vienintelė lietuviška Aušros Vartų parapija vis dėlto bus uždaryta. Pranešime taip pat sakoma, jog diskusijos dėl Aušros Vartų prasidėjo anksčiau nei pats bažnyčių pertvarkymo procesas.

Kaip atsaką į tokį New York arkivyskupijos žingsnį bei keistas pareiškimą apie Aušros Vartų parapijos uždarymo aplinkybes, New York Lietuvių Bendruomenės apygardos pirmininkė Ramutė Žukas išplatino pranešimą, kurį pateikiame šiame numeryje.

Daugiau 6 psl.

George W. Bush

AP nuotr.

G. W. Bush gynė Irako planą

Washington, DC, sausio 24 d. („Reuters“/BNS) — JAV prezidentas George W. Bush antradienį skaitydamas savo metinį pranešimą „Apie Sąjungos padėtį“ paragino maištingai nusiteikusių Kongresą suteikti galimybę įgyvendinti jo naują planą dėl Irako ir pakartotojo, kad dar ne vėlu užsitikrinti norimą karo baigtį.

Siūlė naują strategiją

Prezidentas, kreipdamasis į skeptiškai nusiteikusius įstatymų leidėjus tokiu metu, kai Amerikos visuomenės pritarimas jo veiklai yra mažiausias per šešerius jo darbo metus šiame poste, sakė, kad jei į Iraką bus papildomai nusiųsti 21,500 karių, bus didžiausia tikimybė pasiekti pergalę.

„Šią dieną, šią valandą mes vis dar galime

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose.
- Nauja melodija — sena daina.
- Valstybės DNR.
- Kultūros ir meno projektus žlugdė pajamų stoka.
- Vaiduoklių fotografijos.
- Pakėlus praeities uždangą.
- Užbaigė JAV LB Švietimo tarybos pirm. kadenciją.
- „Šimtas paskutinių valandų“.

Valiutų santykis
1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

Senatorė B. Mikulski — už Vizų atsisakymo programą

Barbara Mikulski

Washington, DC, sausio 23 d. (JBANC) — Senatorė Barbara Mikulski (D-Md.) kartu su senatoriumi George V. Voinovich (R-Ohio) Kongresui pakartotinai pristatė Saugią kelionių ir antiterorizmo partnerystės aktą, kuris leistų išplėsti JAV vi-

zų atsisakymo programą (Visa Waiver Program, VWP) į ją trejų metų bandomajam laikotarpiui įtraukiant dar penkias valstybes.

„Metų metus kovojau, kad VWP būtų išplėstas ir mūsų sąjungininkai galėtų aplankyti JAV gyvenančias šeimas bei keliauti verslo reikalais, išvengdami eilių prie vizų“, — sakė senatorė B. Mikulski. — Žinome, kad dėl šių lankytojų mūsų sienos netaps mažiau apsaugotos, tačiau mūsų santykiai taps saugesni“.

„JAV turi nedaug tokių ištikimų sąjungininkų kaip Lenkija. Tačiau mes sakome močiutei Gdanske, kad ji turi gauti vizą, norėdama aplankyti anūkus Amerikoje, — piktinosi B. Mikulski. — Lenkija yra NATO bei Europos Sąjungos narė, tačiau Amerikos vizų politiką lenkus traktuoja kaip antrarūšius piliečius“.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-24-07

*****ORIGIN MIXED ADC 604
SES PS GRATIS 020107
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

SUNNY HILLS, FL

„VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ“

Be jautrių širdžių pasaulyje būtų nyku, tamsu ir šalta... Kiekvienas trokštame meilės, gerumo, dėmesio. Bet ne kiekvienas nori tai dovanoti kitam. Dažnai nematoma liūdesio ar skausmo, virpančio kito akyse ir širdyje; arba net nenorima matyti.

„Vaiko vartai į mokslą“ būrello vadovės (iš kairės): Bronė Nakienė ir Judita Mamaitytė.

Labai džiugu, kad mūsų mažame lietuvių telkinėje kitaip žiūrime į žmogų ir jo ateitį. Prieš trejus metus susikūrė būrelis pagalbai Lietuvos vaikučiams, paliktiems likimo valiai, neturintiems perspektyvos pasiekti mokslo. Tuomet trys mūsų gyvenvietės moterys J. Janonienė-Mačiulaitienė, R. Strazdienė ir B. Nakienė ir įkūrė būrelį „Vaiko vartai į mokslą“. Trejus metus jos energingai dirbo ir rėmė Lietuvos vaikus. Dėl sveikatos problemų J. Mačiulaitienė ir R. Strazdienė pasitraukė iš būrelio atstovių, prikalbinusios J. Mamaitytę perimti judviejų veiklą ir kartu su B. Nakiene tęsti šį humanišką darbą. Gruodžio 9 d. 4 val. p.p., Bronės ir Alfonso Nakų

rezidencijoje buvo paruošti prieškalėdiniai pietūs „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijai paremti. Namai išpuošti šventiškai, apšviesti medeliai, eglutė, palangės; visur jaučiama šiluma ir grožis. Dalyvavo daugiau nei trisdešimt žmonių. Susėdus visiems už stalą, žodį tarė Bronė Nakienė:

„Mieli 'Vaiko vartai į mokslą' būrelio nariai ir svečiai,

Ačiū, kad atėjote. Gražu ir gera, ir galime didžiuotis, kad mes Sunny Hills neatsilikame nuo didžiųjų lietuvių telkinių ir turime šią šalpos organizaciją.

Labai gaila, kad dėl sveikatos problemų Julija Mačiulaitienė ir Rūta Strazdienė iš būrelio atstovių pasitraukė, bet pažadėjo mums padėti ir padeda. Julijos Mačiulaitienės, Rūtos Strazdienės ir mano dėka šis būrelis išsikūrė. Kad būrelis neiširtų, sutiko būti būrelio atstove Judita Mamaitytė. Labai jai ačiū! Būtų gera, kad dar vienas žmogus atsirastų mums padėti. Šimetinį nario mokestį ir aukas pasiuntėme į centrą, į Čikagą; viso 595 dol. Kad ir pasenome, bet mūsų širdyse tebežydi artimo meilė. Žinau, kad beveik visi siunčiame į Lietuvą pinigų ar dovanas. Duoti giminei — tai kaip duoti sau. Šiandien dalyvaudami šalpai sutelkimo vaišėse, duodame visai nepažįstamam nuskriaustam vaikui, kuris mums niekad nepadėkos, nes nepažįsta mūsų. Tartum girdisi Dievo balsas: 'ką padarėt vienam iš mažiausiųjų brolių, tą padarėte man'.

Judita ir aš linkime sveikų ir džiaugsmingų švenčių jums visiems, o mūsų globojamiems vaikučiams kalėdinis džiaugsmas tepripildo jų mažas širdutes ir tepajunta jie, kad nėra visų apleisti ir pasmerkti skurdui ir, kad yra žmonių, kurie visa širdimi nori suteikti jiems galimybę užaugti dorais žmonėmis. Jie yra mūsų Lietuvos ateitis. Tegu Dievas laimina juos ir mus“.

Po Bronės Nakienės žodžio Julytė Nakienė perskaitė laišką, gautą iš marčios Audrės Nakienės, šiuo metu su šeima esančios Vilniuje ir laisvoriškai lankančios vaikų centrą „Vilties angelas“, kuris priklauso „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijai. Ten ji veda dramos būrelį, dirba su vaikučiais, mato jų vargelius, padeda jiems užsimiršti, moko įvairių programėlių ir eilėraščių.

Audrė laiške pasakoja, kaip vaikučiai dirba atvykę į „Vilties angelo“

Vadovaujant J. Čepukienei (stovi) visi „Vaiko vartai į mokslą“ prieškalėdinių pietų svečiai smagiai dainavo lietuvių liaudies dainas.

vaikų centrą, kaip vadovai padeda jiems ruošti namų darbus. Viskas daroma pagal darbotvarkę. Vadovai ir savanoriai kantriai su jais dirba. Juos pratina prie drausmės, atsakomybės ir draugiškumo. Paruošus pamokas, vyksta kiti užsiėmimai: katekizmas, drama, kurią praveda pati Audrė, ir kt. Jie žaidžia teatrinius žaidimus, kurių tikslas išbandyti bendravimo būdus ir suprasti, kaip išreikšti save ir neužgožti kito savo agresyvumu. Stengiamasi lavinti vaizduotę ir užuojautos kitam jausmą.

Po užsiėmimo vaikai džiaugiasi, gavę priešpiečių bandelę ir sulčių. Šis centras suteikia vaikams galimybę pamatyti kitokį gyvenimą. Jie mokosi gerbti mokslą ir vienas kitą, jie nori būti mylimi ir ieško žmonių, kuriais galėtų pasitikėti. „Vilties angelo“ vaikų centras jiems suteikia tokią galimybę, kad galėtų sau kurti gražią ir prasmingą ateitį.

Gerai, kad yra tokių žmonių kaip Audrė. Juk ji turi ir savų rūpesčių ir gali įdomiau praleisti laiką koncertuose ar parodose, bet ji savo širdies dalelę sugeba atiduoti tiems, kam jos labiausiai reikia...

Po maldos visi buvo pakviesti vaišintis. O vaišių buvo gausiai ir labai skaniai pagamintų. Visų buvo gera nuotaika, vieni kitiems negailėjo nei gero žodžio, nei humoro. V. Nakaitė išdalino savo paruoštus dainorėlius ir visi, vedant J. Čepukienei, linksmai traukėme lietuvių liaudies dainas. Jų buvo daug, taigi nesiimu vardinti. Po kurio laiko prasidėjo loterija, kurią pravedė V. Nakaitė ir J. Mamaitytė. Kaip vaikai, visi džiaugėsi laimėjimais, kurių buvo daug ir įvairių: paveikslai, vazos, medžio drožiniai ir t.t. B. Nakienė paskaitė eilėraštį, kurį šiai progai sukūrė Milė Poulik, atsiuntusi jį kartu su 100 dol. auka:

„Mergaitė žiūri į knygas
Ir jos akyse ašarėlės žiba.
Taip norėtų ji žinoti,
Kas knygelę parašyta,
Ką mokykloje pasakytų,
Kad ji ten galėtų būti.

Didis noras ir troškimas,
Bet toks liūdnas jos likimas.

Našlaitėlė kas priglaus,
Ašarėles kas nubrauks.
Gal Dievulis pagailės.
Geri žmonės gal padės,
Mokslo vartai atsivers
Ir ji niekad nebevers“.

Taip pat 100 dol. auką J. ir J. Mačiulaičiai, R. ir A. Strazdziai, o I. Janonytė-Scheckel paaugojo net 200 dol. Aukotojų buvo ir daugiau, kurių visų nevardinsiu.

Iš viso surinkta aukų 720 dol.; už

pietus 336 dol.; už loteriją 126 dol.; iš viso 1,182 dol.

Pavertus litais, susidaro labai graži suma ir, teisingai išdalinus, daugelio vaikučių širdelėse įsižiėbs džiaugsmo žiburėliai. O Visagallo ranka palaimins tuos, kurie padės tiems žiburėliams neužgesti.

Prisivaišinę pyragais, kavute, praleidę vakarą, lyg ir dvasioje pakylėti, išsiskirstė į namus. Norisi palinkėti B. Nakienei ir J. Mamaitytei ir toliau būti energingoms bei sveikoms. Dalinti savo meilę tiems, kuriems ji kaip oras, vanduo ir duona reikalinga.

Anelė Pečkaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuožiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00
• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administracijos

administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

„Vaiko vartai į mokslą“ prieškalėdinių pietų dalyviai.

Valstybės DNR

PAULIUS SAUDARGAS

Vakarietiškos demokratijos liga

Dažniau besizvalgančiam aplink, skaitytojui nereikia priminti šiandieninės situacijos Lietuvoje: visuomenės pasitikėjimas valdžia ir partijomis rekordškai mažas, patys politikai savo deklaruojamas ideologijas taiko tik partijų pavadinimuose, bei gi lengva ranka keičia partinius marškinius pagal principą – „arčiau lovio“, o realią įtaką valdžios sprendimams turi ne piliečiai ir idėjos, bet interesų grupės. Piniginės interesų grupės. Kodėl gyvenant vakarietiškos demokratijos sąlygomis, radosi tokia apgailėtina situacija?

Europoje „vakarietiškoji demokratija“ formavosi spalvingai. Absolutizmo monolitą griovė liberalūs laisvės pagreičiai, kuriuos gesino konservatyvūs stabdžiai ir keitė socialistinės lygybės butaforijos. Pastarosios sukurtos „rojaus žemėje“ nusikratė tik prieš keliolika metų.

Išėjusi radikalių idėjų „istorijos skaistykla“ ir, siekdama sumažinti pavojingus svyravimus – vakarietiškai, Krikščioniška civilizacija pagimdė šiandieninę modernią demokratiją su visais jos plusais ir minusais. Pagimdė populistiskų, prisitaikėlių, pragmatiskų ir trumparegių politinių nuomonių turgų, kuris visada teisingas, nes tai – demokratija. Apie šio turgaus minusus prikalbėta ir prirašyta daug, tačiau juos tiksliai, trumpai ir suprantamai įvardinti – sunkus uždavinys.

Ieškodama teisingo burtazodžio „karaliaus nuogybei“ įrodyti, Rasa Baločkaitė „Akiračiuose“ pasišviečia žymaus sociologo George Simmel įvesta „blasė“ sąvoka. „Blasė“ – tai persisotinimo depresija, alerginė asmenų ir visuomenės reakcija į perdėm įmantrų modernios kultūros kaleidoskopą. Tarsi negerumo jausmas pilve, nulipus nuo supynių. Politikams toks „blasė“ depresijos apsvaigintas rinkėjas yra parankus, mat lengviau valdomas. Taigi lygiai kaip ir suvešėjus apgaulingoms ekstremistinėms idėjomis, žadančioms rojų žemėje, vėl susiduriame su primestos demokratijos, valdomos demokratijos ar net demokratinės diktatūros sąlygomis. Nors šį kartą lėlių teatro virvelės užmaskuojamos labiau.

Ar egzistuoja vaistai?

Pasiguodus pilietiško žmogaus netenkinančia realybe, laikas paklausti: ką daryti? Ar aiški politinės ideologijos mintis šiandien yra reikalinga? Galbūt prisiminus valstybės, valdžios, politinės ideologijos bei ją atstovaujančios – partijos – sąvokas rastųsi daugiau aiškumo ir krypties suvokimo. Krypties kur link norime judėti, vystyti, progresuoti. Galbūt aiškiai suvoktos kryptys padėtų išbristi iš depresinio „blasė“ rūko.

Valstybė ir valdžia

Prisiminti pradėkime nuo pradžios. Na, ne visai nuo pradžios, o nuo iškiliojo lietuvių mąstytojo Vydūno (XIX-XX amžių sandūros kultūros ir šiandieninės 200 lt kupiūros veikėjas). Apie valdžios kilmę ir tikslą Vydūnas rašė: „valdžia yra žmonių gyvenimo tvarka“. Žvelkime giliau – o koks gi žmonių tikslas? Pasak Vydūno, tas tikslas apsieiškia per

valdžią ir yra: „žmonės daro tat, kas jiems džiaugsmą sukelia“. Neatidžiai žvelgdami matome elementarią jau pirmųjų liberalų išvalgą apie valstybės prasmę: „valstybės uždavinys – užtikrinti kuo didesnę laimę, kuo didesniai žmonių skaičiui“ (Dž. Bentamas). Kol kas mes nesamprotaujaime apie būdus tą „laimę“ kurti, anei apie metodus tą „laimę“ vertinti... Paliksime šį klausimą vėliau šiame tekste atsakyti Jonui Biliūnui.

Toliau pasamprotavę su Vydūnu apie žmonių prigimtį kurti pasaulį, apie jų susibūrimo į Tautą, kuri „yra pasaulis, yra gyvata, statyta žmonių asmenybių“, atrandame, jog valdžios pareiga yra tapti Tautos kūrybos praeities ir ateities sąsaja įtvirtinančia nenutrūkstamą kūrybos procesą dabartyje: „valdžios turėtų kaip tik ir būti tolimesnis tų gyvatų tvarkymas sąryšyje su tuo, kas gamtos jau padaryta“.

Valstybės DNR

Pabandykime apibrėžti sąlygas, užtikrinančias laimingą (primenu: kol kas „laimės“ sąvokos nenagrįnėjame) valstybės egzistavimą ir vystymąsi. Prisiminkime jau kelis tūkstantmečius socialinių filosofų taikomą organizmo ir valstybės analogiją. Nors pasak krikščioniškojo socialinio mokymo eksperto Kardinolo Joseph Hoffner, „tai labai atsargiai taikytinas metodas, nes jis, kaip rodo istorija, lengvai gali būti panaudotas totalitarizmui siekti“, pabandykime jo neišsigąsti.

Šios analogijos taikymas nuo antikos laikų siejamas su eile filosofų pavardžių, kurių neminėsiu ir jų taikytų organizmo–visuomenės analogijų neaptarinėsiu. Užuo to pasinaudodami mūsų dienų privalumu: šiuolaikinio mokslo pasiekimais organizmų srityje. Prisiminkime tris esminius gyvybės apibrėžimo kriterijus. Kokiais požymiais nuo negyvo skiriasi gyvas dalykas? Visų pirma – membrana. Tai vidaus atskyrimas nuo išorės. Vidus, kuriame esti gyvybė, membrana atskirtas nuo, nebūtinai gyvos, aplinkos. Antra – metabolizmas. Tai įvairūs procesai vykstantys ląstelės viduje: medžiagų, energijos ir informacijos mainai, augimas, nykimas. Trečias, paskutinis, bet ne mažiau svarbus gyvybės požymis, yra noras gyventi, siekis egzistuoti ir pratęsti savo egzistenciją. Gyvojoje gamtoje, gyvybės tęstinumas informacijos pavidalu užprogramuojamas DNR (deoksiribo–nukleininė rūgštis – genetinis kodas). Šio kodo dėka formuojasi augantis organizmas, jo dėka dalis individo informacijos perduodama palikuonims.

Nesunku pastebėti, kad valstybė taip pat gyvas padaras. Neskaitant išimčių, valstybė paprastai esti apibrėžta sienomis ir nebūtinai materialiomis. Sienos gali būti ir tautinio identiteto, kultūrinės, ekonominės ir t.t. Tačiau visada esti apčiuopiamas valstybės vidus ir jos išorė. Valstybės metabolizmas nemažiau aktyvus nei ląstelės: transportas, migracija, nesustojantys ekonominiai, kultūriniai, informaciniai ir t.t. srautai tiek viduje, tiek ir su išore. Valstybė – gyva. Jei valstybė – gyvas organizmas, tai joje turėtų glūdėti noras gyventi, noras vystytis ir išlikti. Kas yra valstybės genetinis kodas?

Valstybės DNR yra politinė ideologija, kuria remiantis valstybė yra

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Nauja melodija — sena daina

Šios savaitės antradienio vakare „į tautą“, kaip kiekvienų savo kadencijos metų pradžioje, jau septintą kartą prabilo JAV prez. George W. Bush. Kadangi kalbos nuotrupos iš anksto paskelbiamos, žurnalistai ir abiejų partijų žymesnieji politikai jas analizavo, komentavo, iš tuščio į kiaurą pildė ir stengėsi įžiūrėti vis naujų niuansų. Tačiau apskritai vyravo nuomonė, kad šį kartą prezidento kalbos tonas bus kitoks: nuolankesnis, labiau pataikaujantis opozicijai (kito pasirinkimo jis juk neturėjo, nes ir Atstovų rūmuose, ir Senate šiuo metu daugumą sudaro demokratai), nuolaidesnis.

Didžioji Atstovų rūmų salė buvo griežtai pasidalinusi į dvi dalis: vienoje respublikonai, kitoje demokratai, tik šį kartą respublikonų pusė buvo žymiai mažesnė. Beje, salėje buvo daugiau kaip tuzinas asmenų, jau pasiskelbusių, kad 2008-aisiais dalyvaus prezidento rinkimuose kaip kandidatai. Galbūt jie šįsyk jie daugiau dėmesio kreipė ne tik į prezidento kalbą, bet ir į jo žodžių sukeltą reakciją, išvaizduodami save prez. Bush vietoje, sakant kalbą „į tautą“.

Kita naujovė – kartu viceprezidentu Dick Cheney, už prezidento nugaros sėdėjo naujoji Atstovų rūmų daugumos pirmininkė Nancy Pelosi – pirmąsyk Amerikos istorijoje tas pareigas užėmė moteris. Neįprastai nuskambėjo ir prezidento, ir kitų kreipimasis: „Madame Speaker“... Elegantiška ir besišypsanti, entuziastingai susirinkusiųjų sutikta, pirm. Pelosi visgi aiškiai parodė, kad Vašingtone vyksta pasikeitimai.

Tokia šioje šalyje tradicija, kad prezidentas metų pradžioje atlieka tartum „viešą išpažintį“ – kas per praėjusius metus atlikta, ko neatlikta, ką norėtų atlikti. Kaip ir galima tikėtis, kalba, vadinama „State of the Union“, viską piešia daug šviesesnėmis spalvomis, kaip iš tikrųjų yra, nes jos paskirtis įkvėpti pasitikėjimą valdžia ir suteikti žmonėms viltį, kad „viskas krypta į gerąją pusę“.

Prezidentas pasistengė paminėti visas svarbiausias gyvenimo sritis: švietimą, energetiką, svei-

katos apsaugą, ekonomiką, aplinkosaugą ir, žinoma, pagrindinį šių dienų rūpestį – karą Irake, dėl kurio tolimesnės eigos jo ir naujojo Kongreso, dominuojamo demokratų, pažiūros bei planai stipriai skiriasi.

Nors jau pačioje pradžioje buvo galima jausti, kad prezidentas norėtų visų pirma kalbėti apie Iraką, jis visgi tai paliko kone iki pranešimo galo ir savo rūpesčius bei prašymus taip vykusiai „įvyniojo“ į žodžių srovę, kad reikėjo labai atidžiai klausytis, norint suvokti jų svarbą. Čia ryškiausiai pasigirdo nauja gaida prezidento kalboje: prašymas, kad Kongresas suteiktų galimybę išbandyti neseniai sudarytą naują strategiją Irake, kad nenukirstų paramos, kol patys irakiečiai bus pajėgūs perimti savo valstybės apsaugą.

Prez. Bush pakartotinai priminė, kad „visai nesvarbu, kurioje salės pusėje kas sėdi, svarbu, kad visi sutartų, kai reikia spręsti valstybės saugumo ar gyventojų gerovės reikalus“. O tie paminėti reikalai: sveikatos apdrauda, prieinama kiekvienam JAV piliečiui (šis pasiūlymas palankiai sutiktas abiejų partijų); sienų saugumas ir laikinos darbo vizos imigrantams (priėmus tokį įstatymą, savaime sumažėtų nelegalų problema); ilgalaikis valstybės mokesčių sumažinimas (tai ankstesnis ir jau įgyvendintas, prez. Bush projektas); vis plačiau vystomos naftos pakaitalų programos, kad nereikėtų remtis importuojama nafta; parama švietimui, kad kiekvienas vaikas Amerikoje galėtų siekti mokslo ir pasisemti kiek galima daugiau žinių...

Nėra abejonės, kad prezidento kalba buvo išklausyta ir svečių Erdvijoje Kongreso salėje, ir televizijos pagalba, visoje šalyje. Bet ar ji buvo išgirsta? Ar prezidentas galės įvykdyti bent dalį savo planų, kai reikės dirbti su opozicija Senate ir Atstovų rūmuose? Ar jau pasiskelbusieji kandidatai į Baltuosius rūmus daugiau dėmesio kreips į nuolatinę kritiką dabartinei šalies vadovybei, ar į tos šalies gerovę?

Kaip ir paprastai, prezidento kalba paliko daugiau klausimų, kaip atsakymų...

valdoma. Valdžiai neturint išsamios ir pagrįstos ideologijos, valstybė tampa lyg epušės lapas, lyg dabartyje įkalintas mirksnis – labai trapus istorijos vėjų pagairėje. Net ir nuomonių pliuralizmo santvarkoje privalo vykti aiškių, pagrįstų ideologijų diskusija, gimdanti kombinuotą valstybės DNR, tam tikrą aukso vidurį, tačiau tvirtą. Jei visos partijos vaikysis tik populiarių nūdienos sprendimų, lyg katinai saulės zuikučių, jei atstovaus ne ilgalaikes idėjas, o vienadienius interesus – jokios krypties valstybėje nebus. Nebus aiškaus vystymosi ir išlikimo sąlygos, nebus DNR. Partijos ir jų politikai privalo įnešti ženklių intelektualinę įnašą į politinės kūrybos procesą grynindami ir atstovaudami ideologijas, vieto-

je to, kad šiandien jie leidžiasi įtraukiami į pragmatinių ginčų ir skandalų burbulus, kurie ilgainiui sprogs ta aptaškydami purvais pačius politikus ir pasyvius šio „politinio teatro“ žiūrovus – visuomenę. Burbului sprogtus atsibundame susierzinę, tačiau nieko nenuveikę.

Užkoduota laimės kryptis

Politinėms doktrinoms laužant ietis ekonominių teorijų plotmėje, lieka neatsakytas jau minėtas „laimės“ klausimas, nes amžinoji antagonizmų dvikova: socialinė lygybė prieš socialinę laisvę nesprendžia „laimės“ klausimo. Neišsprendžia jo ir nuosaikūs konservatizmas.

Nukelta į 5 psl.

Kultūros ir meno projektus 2006-aisiais žlugdė pinigų stoka

2006-ieji Čikagos menų padangėje pasižymėjo kaip didelių vilčių ir ne mažesnių nusivylimų metai. Nepaisant daugybės suorganizuotų ir sėkmingai įvykusių parodų, koncertų bei festivalių, keletas didelių su menu susietų projektų arba žlugo, arba šiuo metu susiduria su rimtais finansiniais sunkumais.

Daugelis čia paminėtų sumanymų buvo plačiai išreklamuoti kaip duosią neįkainojamą naudą bendruomenei bei praturtinsią Čikagos kultūrinį gyvenimą ir pakelsią miesto prestižą, tačiau iš tiesų reikalai ne visuomet klostėsi sklandžiai.

„Duncan YMCA Chernin Center for the Arts“ ne kartą buvo pristatytas kaip vienas reikšmingiausių į menų orientuotų YMCA padalinių, tikras YMCA modelis. Centras, neilgai teikęs Roosevelt ir Morgan gatvių sankryžoje, netoli Illinois universiteto, turėjo padėti „išlyginti“ turtinius skirtumus labai nevienodas pajamas turinčių žmonių tirštai apgyvendintoje apylinkėje. Tikėtasi, kad vaikai iš nepasiturinčių šeimų užplūs nemokamas menų pamokas, tačiau, kaip savaitraščiui „Reader“ neseniai sakė viena YMCA atstovė, „mes laukėme, o jie neatėjo“...

„Duncan YMCA“ pastatai neseniai buvo parduoti kaimynystėje įsikūrusiai Saint Ignatius mokyklai. Nors sandorio suma neskelbiama, tačiau manoma, kad šiuo metu prestižinė tapusioje vietoje esantis nekilnojamas turtas parduotas pelningai. Nepaisant to, apylinkės moksleiviai neteko galimybės lankytis moderniam ir nemokamame meno centre. Žinant, kad neretai YMCA paslaugomis begėdiškai naudojasi žmonės, kurie tikrai galėtų sau leisti įsigyti abonementus privačiam sporto klube ar susimokėti už meno pamokas privačiose studijose, apmaudu, kad dėl kažkieno prasto vadovavimo teko uždaryti plačiai miesto žiniasklaidoje išreklamuotą jaunimo kultūros ir meno centrą.

Šiek tiek kitoks likimas ištiko kitą menininkų organizaciją, kuri yra maloni išimtis finansinių kultūros ir

meno institucijų nesėkmių istorijoje. „Chicago Photography Center“, jau kurį laiką siuntęs pagalbos šauksmus, kad lieka be jokių patalpų ir dar išskolinęs už patarnavimus, sulaukė dosnių rėmėjų aukų ir už 1.2 mln. dolerių įsigijo patalpas, esančias 3301 N. Lincoln Ave. Šios organizacijos, planuojančios platus masto aukų rinkimą, pavyzdys rodo, kaip svarbu menininkams bei ne pelno siekiančioms organizacijoms turėti gerus vadybininkus ir profesionalius aukų rinkėjus, kurie gali nekomercinius projektus išgėbėti nuo bankroto ir išnykimo.

Tuo tarpu garsusis „Three Arts Club“ turėtų būti parduotas per artimiausią mėnesį ar du. Senesni čikagiškiai ar su menu artimiau susijęs jaunimas žino, kad „Three Arts Club“ buvo nepakartojama vieta, kurioje moterys įvairių sričių menininkės galėjo už tikrai prieinamą kainą (arba visai nemokamai) gyventi, dirbti puikiai įrengtose studijose, bendrauti tarpusavyje ir įgyvendinti savo svajonių projektus.

„Three Arts Club“ buvo ypatingas savo idėja, leidusia individualizmu pasižymėjusio XX a. pabaigoje menininkams pajusti bendraminčių rato teikiamą malonumą bei bendruomenės puoselėjamo meno svarbą. Deja, teisinantis nepakankamu finansavimu, projektą, garsinusį Čikagą, nutarta nutraukti, pastatą architektūros paminklą, įsikūrusį istoriniame Gold Coast rajone, parduoti, o gautus pinigus paskirti „Three Arts Club“ fondui, kuris žada remti jaunus perspektyvius menininkus. Tačiau, kaip „Reader“ puslapiuose rašo Deanna Isaacs, niekas neatstos realių „Three Arts Club“ sienų ir ten puoselėto bendruomenės jausmo.

Baigiantis 2006-aisiais ne vieną tūkstanį klausytojų nuvylė ir daugelio intelektualų mėgstama Čikagos visuomeninio radijo stotis (National Public Radio padalinys) WBEZ Chicago. Jau kurį laiką išpėjusi savo klausytojus, kad keisdama formatą ir mėgindama atsinaujinti, ji nebe-

transliuos daugelio pamėgtų vakaro muzikos laidų. Šių programų metu būdavo galima ne tik pasiklausyti nekomercinės, įvairių žanrų muzikos, iš kurių nemažai siejama su Čikagos vietinės muzikos scena ir giliomis miesto džiazo bei bliuzo tradicijomis, bet ir išgirsti profesionalių komentary, įdomių istorijų, susipažinti su kompetentinga muzikos srovių analize.

WBEZ kaip tarė, taip ir padarė. Nepaisant daugiau kaip 4,600 protestuojančių klausytojų parašų, radijo stoties vakaro programoje teliko dvi muzikinės laidos: Afropop Worldwide ir Passport. Dar daugiau, kol kas mažai girdisi apie naują jau senokai reklamuojamą visuomeninio radijo projektą, kuris ateityje turėtų būti girdimas WBEZ valdomu WBEW kanalu. Laikini pavadintas „Secret Radio Project“, projektas, atrodo, rimtai įstrigo. Iš pradžių plačiai skelbėsi revoliucionuosią radijo kaip žiniasklaidos atmainos formatą, „Slapto projekto“ kūrėjai sprendžia vis daugiau susikaupusių problemų už uždary durų. Beje, kol kas nepranešama, kada ypatingoji radijo stotis pasieks klausytojų ausis.

Vis dėlto žymiausias šiuo metu įstrigęs kultūrinis projektas Čikagoje – naujojo „Museum of Broadcast

Communications“ pastato statyba. Paskelbęs apie ambicingą projektą Čikagoje įkurti moderniausią, technologiškai, ekologiškai bei edukaciniu atžvilgiu pažangiausią muziejų, skirtą šlovingai (rašau tai be ironijos, nes metus šiame muziejuje be atlygio dirbau kaip savanorė) JAV televizijos istorijai, muziejaus prezidentas Bruce DuMont guodžiasi atsidūręs uždarame rate. Dėl pinigų trūkumo, naujo muziejaus pastato statybos nepavyksta užbaigti, tačiau aukotojų nesiseka pritraukti kaip tik dėl to, jog neužbaigtos muziejaus statybos.

Kiek anksčiau paskelbtas B. DuMont siūlymas pavadinti muziejų asmens, paaukojusio statyboms visus 7 trūkstantus milijonus dolerių, vardu, tebegalioja. Kol kas rimtai susidomėjusių neatsirado. Tuo tarpu neseniai gubernatoriaus rinkimus vėl laimėjęs Rod Blagojevich neskuba tęsti pažadų televizijos muziejui paskirti anksčiau žadėtus 6 mln. dolerių.

Vis dėlto B. DuMont tikisi, kad finansinės problemos išsispręs, ir maždaug po metų televizijos istorijai skirta institucija atvers savo duris.

Monika Bončkutė

Dėl Lapių Laisvės paminklo atstatymo

Kauno r. Lapių miestelio gyventojai jau 16 metų negali atstatyti aikštėje prieš bažnyčią stovėjusio Laisvės paminklo. Ne vieną kartą buvo kreiptasi į įvairias instancijas: Lietuvos Respublikos prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimo pirminką, Respublikos ministrą pirminką, Kauno apskrities viršininką, Kauno r. Savivaldybę, Kauno r. Savivaldybės Tarybą, Kauno r. merą, Lapių seniūną. Įvairiais metais buvo surinkta šimtai parašų valdžios vyrams. Reikalai iš vietos nepajudėjo iki šiol. Kauno r. meras Leonardas Gi-neika sako, kad pagal įstatymus Savivaldybė negali pirkti garažo. Lapių seniūnas Rimas Stankus padarė paminklo projektą. Bet tiek Kauno r. meras, tiek seniūnas sutinka perstatyti paminklą tik prie tvoros, netoli kapinių šiukšliadėžės arba prie seniūnijos. Visų istorikų, paveldo specialistų, kraštotyrininkų nuomone, paminklas turi būti atstatomas ne prie tvoros, ne prie seniūnijos ar dar kažkur, bet ten, kur jis stovėjo ir turi stovėti, – senoje garbingoje vietoje. „Kultūros paveldo departamento prie

Kultūros ministerijos Kauno teritorinis padalinys pritaria Lapių laisvės paminklo atstatymui jo ankstesnėje vietoje priešais bažnyčią“. Pasirašo Alytaus teritorinio padalinio vedėjas, l.e. Kauno teritorinio padalinio vedėjas pareigas – Vytautas Kolesnikovas. 2007.01.09 Nr. 2K-08.

Laisvės paminklas buvo pastatytas prie bažnyčios ant bažnyčios žemės 1930 m. Prie paminklo pokaryje buvo palaidoti Eigirgalos miške po lėktuvo katastrofos žuvę 7 rusų karo lakūnai. Stalino laikais Laisvės paminklo viršuje esantį kryžių nuplovė Pranas Rusteika. Deja, praėjus tik dviem dienoms po šios šventvagystės, aksialinė nuplovė jam ranką. Dar vėliau jis išprotojė. Vietoj kryžiaus tarybinė valdžia ant laisvės paminklo viršaus uždėjo Stalino biustą. Po J. Stalino mirties paminklą užkasė greitimame kieme. Veronika Sandonavičiene parodė vietą, kur yra užkastas bolševikų nugriautas Laisvės paminklas. (Tarp Chšanavičių ir Tervydžių namų mokyklos gt.). Šį liudijimą gali patvirtinti korporacijos „Matininkai“ skyriaus viršininkas Algirdas Sando-

navičius. (tel. 8-37-225480) Lapių mokyklos muziejuje yra eksponuojama plokštė su užrašu nuo Laisvės paminklo, kurią rizikuodamas dideliais nemalonumais išsaugojo nusi-pelnęs mokytojas – kraštotyrininkas Bronius Šukys. Paminklo vietoje buvo užstatytas garažas, kuris dabar yra beveik nenaudojamas ir doko visą aplinką. Prieš kelerius metus kooperatyvas garažą privatizavo. Kauno r. Centrinio vartotojų kooperatyvo pirmininkas Algirdas Ruzgys (tel. 363577), kuriam priklauso kooperatyvo parduotuvė, o dabar ir tas garažas, pasiūlė už 30 000 litų kompensaciją leisti nugriauti jiems nereikalingą griozdą. Garažas, iš tiesų, yra naudojamas. Jo priedangą pamėgo Lapių gyventojai ir aplinkinių sodų bendruomenių nariai, sergantys lėtiniu alkoholizmu. Aplink pilna butelių, stiklo šukių ir gamtinių homo sapiens atliekų. Nuo šios vietos eina bjauriausi kvapai ir dvokas. Ir visa tai prie unikalaus kultūros XVI a. pr. paminklo, kurį lanko turistai, vos pora žingsnių nuo kapinių, pačiame miestelio centre!

Lapių miestelio gyventojai yra nepelnytai skriaudžiami, nes:

1. Kenčia nuo šalimais esančio šiukšlyno, į kurį vežamos visos Kauno rajono ir Kauno miesto gyventojų šiukšlės. Nuo šiukšlyno eina bjaurus kvapas; varnos, suskridusios iš visos Kauno apskrities, šiukšlių atliekas išmėto gyventojams į kiemus. Valdžia neatsižvelgė į gyventojų prašymus laikyti šiukšlyno projektavimo metu suprojektuoto aplinkkelio ir daugiatonės šiukšliavežės net šventomis dienomis veža savo krovinį per miestelį. Dėl to eismas labai intensyvus, daug triukšmo ir nuodingų išmetamųjų dujų. Nuo vibracijos trūkinėja namų sienos. Kaip kompensacija gyventojams įdėti plastikiniai langai, nemokamai išvežamos šiukšlės. Bet Lapių gyventojai mieliai perleistų savo šiukšlyną bet kuriai seniūnijai su visomis lengvatomis. Ty. smulkios lengvatos neatstoja daromos žalos.

2. Jau daugiau nei 10 metų kviečiamos komisijos, rašomi raštai į įvairias instancijas dėl Lapių Šv. Jono Krikštytojo

Nukelta į 5 psl.

Atkelta iš 4 psl.

Bažnyčios atraminės sienelės ir bokšto smailės kritinės avarinės būklės likvidavimo. 2003.09.01 aplinkos ministro įsakymu Nr. 441 buvo sudaryta komisija Lapių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčios pastato techninės būklės įvertinimui. Komisiją sudarė: Vaclovas Leonavičius, Ramutis Pranas Balsevičius, Gintautas Grušauskas, Vidmanta Kazimiera Poškaitienė, Robertas Skrinškas, Regimantas Šimkus, Irena Vaškelevienė. Komisija savo išvadoje siūlė: 1. Parengti projektą ir atlikti darbus avarijos grėsmei pašalinti. 2. Užbaigti atraminės sienutės ir šlaitų tvarkymo darbus. Kauno Paminklų Restauravimo Projektavimo institutas pagal Kultūros Paveldo Departamento užsakymą yra parengęs bokšto smailės restauravimo projektą. Projekto autorius Kęstutis Bubnaitis. Tačiau lėšų nei Savivaldybė, nei Vyriausybė neskyrė. Motyvuojama sutartimi su Vatikanu. Atseit, spręs dvišalė komisija kam skirti, kam neskirti lėšas. Pati parapija seniai būtų pastačiusi naują bokšto smailę ūkio būdu, bet jai taip daryti neleidžiama. O Lapių bažnyčia yra statyta 1620 m. ir yra 12 bažnyčia Lietuvoje pagal amžių.

3. Į bažnyčią daugiausia ateina močiutės. Tai nuspėliniusios Lietuvai motinos, savo darbais ir naujos kartos auginimu, auklėjimu, nutiesusios kelią mums į šiandieną ir ateitį. Jos sukūrė materialinį ir dvasinį produktą, kuriuo visi dabar naudojasi. Deja, žiemos laiku, kai anksti temsta, bažnyčia, takas per kapus į bažnyčią, net automobilių stovėjimo aikštelė prie bažnyčios skendi tamsoje. Nemažai Kauno r. bažnyčių, keliai ir

aikštės prie bažnyčių yra apšviesti. Deja, apie Lapių bažnyčią to nepasakysi. Kodėl pats žymiausias Lapių objektas skendi tamsoje, kai tiek daug net šunkelių yra apšviesti? Kodėl taip paniekintas senas, pagyvenęs žmogus, turintis tamsoje grabaliotis, kad patektų į Dievo namus?

4. Visose žydų šaudymo, kankinimo vietose yra memorialinės lentelės, kurias pastatė ir seniūnijos, savivaldybės. Prie Laisvės paminklo buvo sumesti ir Lapių bažnyčios pakalnėje užkasti Laisvės kovotojai. Nepriklausomos valstybės valdžia nepriklausomybės kovotojams jokio žymnio 16 metų nestato.

Lapių miestelis yra garsus savo praeitimi. Savo paveldu. Savo istorija. Čia yra pilies griuvėsiai, buvo Lietuvos ministro pirmininko A. Merkio dvaras, yra unikalus gamtos paminklas – apie 100 metrų ilgumo šimtamėčių liepų alėja. Buvo Laisvės paminklas... Lapių miestelio gyventojai yra nepelnytai skriaudžiami, kai per 16 metų valdžia negali surasti lėšų Laisvės paminklo atstatymui. Ar lėšų nėra todėl, kad dėl šiltos žiemos nereikia valyti ir to kelio, kuriuo kasdien vežamos visos apskrities šiukšlės ir kuris žiemos metu kasdien buvo valomas ir barstomas kelis kartus per dieną? Ar lėšų nėra todėl, kad Lapės neša viso rajono ir miesto šiukšlių našta?

Ar lėšų nėra todėl, kad Lapės yra provincijos miestelis, toli nuo Vilniaus. Ar lėšų nėra todėl, kad Laisvė, Nepriklausomybė, paaugotos gyvybės už laisvę – jau nebe vertybės dabartinėje valstybėje?

Prašau nelikti nuošalyje ir paremti ilgametės visų užmirštų la-

piečių pastangas, atstatant Laisvės paminklą.

Prašau visų miestelių, kaimų ir miestų, kuriuose jau atstatyti laisvės paminklai, kryžiai ir koplytstulpiai žmones solidarizuotis su visų užmirštais lapiečiais ir savo balsu, laišku, skambučiu į atitinkamą instituciją

paremti Lapių Laisvės paminklo atstatymą.

Lapių klebonas kun.

Robertas Gedvydas Skrinškas

Lapės, Kauno raj. 54434,

Mokyklos 2b (8)–37–554247

<http://users.churchserve.com>

/europe/domeikava/2/Laisve.htm

Valstybės DNR

Atkelta iš 3 psl.

Išradinėti dviračio čia nereikia. Kitas didis lietuvių filosofas Stasys Šalkauskis (deja, jo pavaizduoto ant valstybinių pinigų kupiūrų neraskime) rašė: „Socialinė nelygybė iškėlė aikštėn socialinį klausimą, o kilusi draug su juo reakcija prieš individualizmą apsireiškė su socializmo vėliava [...] trečiasis veiksnys, kurs reiškiasi visuomenės gyvenime, yra krikščionybė“. Taigi krikščioniškoji demokratija (KD) yra tarsi nauja dimensija politiniame spektre, dimensija rodanti kryptį į visuomenės dvasinį tobulėjimą, tokiu būdu natūraliai sprendžiant visuomenės problemas: socialinę atskirtį, nusikalstamumą, moralinę degradaciją, skatinamą materialios popkultūros.

Švietimas – tai ne vien atskira ūkio sfera valstybės gyvenime. Švietimas ir žmonių savimonės ugdymas sprendžia visas ateities problemas. Visuomenės sąranga – grindžiama ne vien instinktais, taigi pragmatinėmis ekonominėmis teorijomis neįmanoma užduoti teisingos valstybės raidos krypties. Žmogus – socialinė būtybė, jis turi būti ugdomas darniai gyventi visuomenėje, o ne paleidžiamas išlikimo taisyklėmis apibremtose gyvenimo

džiunglėse.

J. Hoffneris rašo: „Reikia kurti ne tik ekonominę ir socialinę materialios gerovės politiką, bet ir rūpintis nematerialia gerove, pirmiausia pasireiškiančia socialinio teisingumo įgyvendinimu, dorovinėmis vertybėmis pagrįstu liaudies švietimu, aukšta kultūra ir mokslu“.

Tą pačią kryptį nurodo ir S. Šalkauskis: „Krikščionybės idealas visuotinėje savo sintezėje telkia visas atskiras tiesas ir atmeta visas klaidas, surištas su atvirkščia jų puse. [...] Pilnutinis šito idealo įvykdymas tegalimas viršprigimtinėje tvarkoje, bet krikščionybės idealo nešėjams privalu nuolatos prie jo artintis pažangos keliu“.

Tokią patį siekį deklaruoja tikintieji kasdieninėse savo maldose: „teatinie tavo karalystė kaip danguje taip ir žemėje“. Kita vertus, aukšti ir sunkiai pasiekiami tikslai yra puikus taikinytis kritikams, nes kažin ar tobula visuomenė piešiama KD ideologų yra įmanoma, taigi ar verta dėmesio? Atsakymas paprastas: čia kaip su tuo Jono Biliūno „Laimės žiburiu“... Kažin ar jis pasiekiamas, bet siekti jo verta.

Tiesa, kamarioje dar buvo kelios dešimtys porų, bet juos tuojau išdraskė ir nieko nebeliko. Minia iš užpakalio stūmė, vertė priešakinius pirmyn. Vėl įsikišo smogikai ir pareikalavo pasitraukti. Tokia minia negalėjo pasitraukti iš priekio varoma. Smogikai pradėjo šaudyti ir pagaliau minia išbėgiojo, palikdama ir toje vietoje keliolika negyvų.

Padėtis stovykloje pasidarė tikrai pavojinga, ir mes nutarėme eiti į vartų pusę, kad greičiau iš jos ištruktume. Dar tebeėjo vokiečiai ir lenkai. Čekai jau buvo išėję anksti rytą. Kadangi labai lijo, o prie vartų prisibrauti nebuvo galima, nutarėme eiti kur nors į apytuštį bloką ir tenai palaukti, kol praeis lietus, ir truputiuką pailsėti. Mes kaip tik pataikėme į bloką, esantį pagal kooperatyvą. Tenai besėdėdami pastebėjome, kad iš kooperatyvo rūšio nešamos bulvės. Tuoj subėgo begalinė minia prie kooperatyvo ir iš abiejų pusių taip užgulė gatvę, kad nebebuvo galima praeiti. Suimtieji pradėjo veržtis į rūšį. Kažin kas pašaukė smogikus. Jie atėję ėmė buožėmis mušti suimtuosius, o tie rėkdami, virsdami krūvomis pradėjo pamažu skirstytis. Pagaliau smogikai atgrūdo minią kokia dešimt metrų nuo rūšio durų. Minia sustojo ir laukė. Kiek palaukus, iš užpakalio vėl ėmė spausti pirmuosius. Smogikai užsitašė šautuvus ir grasino šauti, jei tučtuojau nepasitrauks. Bet priekyje stovintieji negalėjo pasitraukti, nes stovėjo tarp barakų, o iš užpakalio minia tyčia stūmėsi pirmyn. Ši kartą smogikai nešovė į minią, o kelis šūvius paleido į viršų ir pradėjo vėl buožėmis mušti suimtuosius. Užpakalyje stovintieji, išgirdę šaudant, pradėjo bėgti, ir minia vėl išsisklaidė.

Mes pasiėmėme savo daiktus ir pasileidome iš tos pavojingos vietos. Jau buvo apie trečią valandą po pietų. Buvome labai išalkę. Nuėjome į aikštę ir tarėmės, kas daryti. Iš ryto buvome nusistatę laukti iki paskutinio, tikėdamiesi, kad vis dėlto gali pasirodyti sąjungininkų kariuomenė ir mus išlaisvinti. Bent tolyn į vakarą ta viltis mažėjo, nes karo veiksmai aptilo. Mums besikalbant, susigrūdė prie vartų sumažėjo ir mes nutarėme eiti. Sustojome į eilę ir kartu su kitais mūsų krašto pažįstamais atsidūrėme prie vartų. Čia dalijo maistą kelionei. Kiekvienas suimtas gavo po

NACIŲ PRAGARE

Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941–1945

IONAS GRIGOLAITIS

Nr. 52

kepalėlį duonos ir po 250 gramų dešros arba konservų. Gavę maistą, išėjome pro pirmuosius vartus ir pradėjome lygiuotis, nes reikėjo stoti šimtinėmis. Penkios šimtinės sudarė vieną būrį, o trys būriai, taigi 1,500 vyrų, vieną koloną. Kol viena kolona buvo išrikiuota praėjo nemaža laiko.

ATSISVEIKINAME SU STOVYKLA

Belaukdami, kol susitvarkys visi būriai, bužkandome ir besidalindami mintimis konstatavome savo nusivylimą, kad taip tyliai ir negarbingai turėjome palikti tą bjaurią žudynių ir kankynių vietą. Visą laiką tikėjome, kad į laisvę išeisime su džiaugsmu, o dabar... Tiesa, tai buvo pirmą kartą po ilgų metų eilės, kad pro vartus išėjome nenusiėmę kepiurių, bet toliau vis tiek likome apstatyti smogikų šautuvais ir nežinojome, kas mus dar laukia.

Mūsų šimtinė pamažu slinko pirmyn ir jau atsidūrėme už antrųjų vartų. Tačiau nesimatė mus lydinių sargybų. Staiga atžygiavo būrys jaunų smogikų, apginkluotų automatiniais ginklais ir apsikabinėjusių rankinėmis granatomis. Jie išsisdriekė eile ir sustojo greta mūsų. Tai pastebėjęs, labai išsigandau, nes atrodė, kad jie atvyko mus „likviduoti“. Pamaniau, kad tie smogikai grįžo iš miško kitus likvidavę, o dabar atėjo mūsų pasiimti. Mūsų būrį varinėjo plentu tai į vieną, tai vėl į kitą pusę. Dauguma galvojo taip pat kaip aš, nes pastebėjau daug išbalusių veidų, bet nė vienas nedrįso tokios minties pareikšti. Aplink matėsi daug kariuomenės, įvairių ginklų ir šovinių dėžės. Pagaliau, iš stovyklos išvežė kelis mantos pa-

krautus vežimus ir pastatė juos prieš mūsų koloną. Iš pirmojo būrio išrinko kelias dešimtis suimtųjų vežimams vežti. Tuo metu pradėjo rinktis kiti smogikai, žygiui pasiruošę. Ginkluoti jie buvo šautuvais. Ir jie sustojo šalia mūsų... Tai buvo daugiausia vyresnio amžiaus žmonės, jų tarpe nemaža mūsų buvusių likimo draugų, kurie dieną prieš tai buvo aprenkti smogikų uniformomis ir apginkluoti. Tai pastebėjus, mūsų nuotaika pasitaisė, nes mintis – prieš pat pabaigą mirti tokia negarbinga mirtimi – mus labai slėgė.

Kada sargybiniai baigė abipus mūsų išsiskirstyti, iš vietos pajudėjo pirmasis būrys. Mes greit pasiekėme plentą ir pasukome į šiaurę. Plentas buvo pripildytas pabėgėlių vežimais ir pėsčiais taip, kad mūsų didelė kolona vos galėjo užteiti ant plento. Apie mus didelis žmonių skaičius veikė raminantys, nes vylėmės, kad tokiame susigrūdime masinių egzekucijų nedarys, o šiaip, atrodė, tiesioginio pavojaus mums nesama. Apie 15 val. žygiavome šiaurės link į nežinomą šalį ir ateitį.

Dauguma suimtųjų buvo jau iš stovyklos išėję. 18 valandą rusai pradėjo puolimą ir atidengė ugnį į greta stovyklos esančias smogikų kareivines. Stovyklos evakuavimas turėjo būti nutrauktas. Likusieji suimtieji suėjo į barakus ir laukė ateinant išlaisvintojų. Bet po kelių valandų šaudymas apstojo ir atvykę į stovyklą volksšturmą ir Hitlerio jaunimo būriai išvarė iš stovyklos visus likusius suimtuosius. Jie jau turėjo iškeliauti be maisto, nes duona stovykloje buvo išsibaičiusi, o atvežti iš kepyklos nebegalėjo. Tuo būdu iki 11 valandos vakaro stovykla buvo iševakuota, išskyrus sergančius ligoninėje.

Mus labai nustebino nepaprastas judėjimas plenta. Atrodė, kad prasidėjo milžiniškas tautų kraustymasis, nes stovykloje neturėjome tikro vaizdo, kas dedasi laisvėje. Vežimų ir automobilių virtinės nenutrūko. Mus taip pat labai stebino, kad pabėgėlių tarpe buvo labai daug kariškų vežimų ir automobilių, net šarvuotų vežimų ir tankų. Visi buvo apkrauti manta, ryšuliais ir vaikų vežimėliais. Ant kiekvieno civilinio vežimo sėdėjo keli vokiečių uniformuoti kariai su visais ginklais.

Bus daugiau.

Aušros Vartų parapija Manhattane, NY

Vienas iš bažnyčios vitražų.

Raimundo Jono nuotr.

Nors lietuviai pirmiau apsigyveno pasaulinio biznio centre Manhattane, bet ir parapiją jie įkūrė vėliau — 1905 m., ir mūrinę bažnyčią prie vėliau tapusio triukšmingo tunelio kelyje į New Jersey pastatė vėliau už Brooklyno lietuvių — 1911 m. tuos šešerius metus jie meldėsi amerikiečių teritorinės bažnyčios rūsyje.

Šioje vietovėje lietuvių padaugėjo prasidėjus rusų-japonų karui 1904 m., kai iš Lietuvos vėl masiškai ėmė bėgi jauni vyrai, vengdami karo prievolės. Jie ir buvo parapijos kūrėjai, daugiausia kilę iš Kauno regiono. Bažnyčiai vieta buvo parinkta 568-570 West Broom Str. Tuo metu ši Manhattan dalis atrodė kaip mažas provincijos miestelis, kuriame buvo keletas senų namų, viename kurių 1912 m. buvo įkurta klebonija, tarnaujanti iki šių dienų. Pirmasis jų klebonas buvo kun. Juozas Šeštokas (1909—1937. Jis, pasidarbavęs Lawrence, MA, grįžo į Brooklyną, o vėliau nutarė Lietuvišką parapiją organizuoti Manhattane.

Parapijos istorijoje sakoma, kad veikla sužydėjo 1941 m., kai čia iš Lietuvos nuo okupantų pasitraukęs atvyko kun. J. Gurinskas. 75-mečio proga buvo išleistas, atrodo, pirmasis parapijos istorijos leidinėlis, kuriame buvo patalpinta ir kun. J. Tomalono poema, skirta Aušros Vartų Marijai.

Tuo metu parapiją ėmė bauginti gandai, kad ją ruošiamasi uždaryti. Lietuvos vyčiai ėmėsi iniciatyvos ją gelbėti. Buvo pasiūsta delegacija pas kardinolą, bet iš to nebuvo jokios naudos. Tuo metu iš Romos atvyko mons. Ladas Tulaba, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius, kuris buvo paprašytas dar kartą kreiptis į kardinolą.

Paaiškėjo, kad kardinolo lietuvių petijcijos nepasiekė, matyt, nuskendo biurokratų stalčiuose, ir kardinolas apie Manhattano lietuvių bėdas nieko nežinojo. Po mons. L. Tulabos įsikimo reikalai pasisuko palankia lietuviams linkme.

Kalbos apie parapijos uždarymą buvo pasklidusios ne veltui — parapija neturėjo savo klebono ir lietuvių kunigo paieškos kurį laiką nedavė rezultatų. Pagaliau buvo „sumedžiotas“ kun. Vytautas Palubinskas Pattersone, NJ. „Jį pats Dievas atsiuntė“, — sakoma parapijos istorijoje. Jis čia išbuvo nuo 1989 m.

Parapijos gyvenimas taip pat buvo labai aktyvus, nes klebonas buvo

intelektualas ir įsimylėjęs New Yorką. Jis parapijoje daug ką patobulino: perdažė bažnyčią, įdėjo puikius vitražus, kuriuos išgelbėjo uždarius Angelų Karalienės lietuvių bažnyčią Brooklyne (vitražų autorius — dail. V. Jonynas), įrengė elektrinių varpų, kurie grojo sakralinę muziką ir nuskaidrino visą apylinkę, sistemą.

Kai kun. V. Palubinskas buvo iškeltas į Apreiškimo lietuvių parapiją čia pat New Yorke, jis Manhattano lietuvius atidavė į talentingo kun. Eugenijaus Savickio rankas (jis Aušros Vartų parapijoje dirba iki šiol — Red.). Tai buvo metai, kai Lietuva ėmė laisvėti ir parapija pasipildė naujais parapijiečiais iš Lietuvos. Padaugėjo vedybų.

Ypatingą vietą parapijoje užima choras ir vargonininkė A. Kepalaitė. Ji buvo viena iš „Branduolio“ trijulės, kuri rengė pokalbių vakarus su atvykstančiais iš Lietuvos. Žinioms apie Lietuvą skleisti J. Kazlas pradėjo leisti laikraštėlį „The Lithuanian Times“.

Vėliau tie susibūrimai tapo Lietuvių Bendruomenės apylinkės, kuri įsisteigė 1989 m., pagrindu. Pradžioje tai buvo politinis klubas, Lietuvai atgavus nepriklausomybę veikla pakrypo labiau kultūrine kryptimi. Viso lietuviško gyvenimo centras Manhattane — Aušros Vartų parapija, kuri 2005 m. atšventė savo 100-mečio jubiliejų.

Mažoje, bet jaukioje parapijos salėje po bažnyčia vyksta vakaronės, politiniai pokalbiai, minėjimai, susitikimai. Čia dažnai lankosi menininkai bei įvairūs paskaitininkai iš Lietuvos.

Bažnyčia lietuvių dalinasi su ispanakalbais šios apylinkės katalikais. Nors šiandien lietuviai bažnyčios aplinkoje jau nebegyvena, tačiau pati bažnyčia, iki lemtingojo Arkvykupijos sprendimo, sėkmingai gyvavo.

Kai Lietuvai atgavus nepriklausomybę New Yorke buvo įsteigtas Lietuvos Respublikos generalinis konsulas, Manhattano lietuviai netruko su juo užmegsti glaudžių ryšių. Iki šiol konsulas kartu su Aušros Vartų bažnyčia drauge rengia kultūrinius ir akademinius renginius bei pokylius. Senieji ir naujai atvykusieji lietuviai susiburdavo būtent Aušros Vartų bažnyčioje.

Parengta pagal knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“

For Immediate Release

Ramute Zukas, President Lithuanian
American Community NY District

New York, January 19 — The Lithuanian American Community, New York District strongly condemns the announced decision of the Archdiocese of New York to close Our Lady of Vilnius Roman Catholic Church. The announcement was not contained in diocesan press releases regarding a formal Parish Realignment Plan, but has been leaked in news reports.

“For many months, the parish community has attempted in vain to confirm rumors regarding the closing of this historic, diverse and vibrant parish,” Ramute Zukas, President of the Lithuanian American Community, New York District, said. “Our parish administrator, Father Eugene Savicki, trustees and other parishioners have been stonewalled by the archdiocese at every turn as they have sought any authoritative information regarding this secretive process. We are committed to challenging this shadowy decision, out of respect for both the current members of this faith community and the generations that built this beautiful church and sustained it over the course of the past 102 years.”

Public outcry in response to the rumors has been expressed in thousands of signatures on an online peti-

tion (www.petitiononline.com/OLV2006) and in letters and calls to the Archdiocese, which have not met with any definitive statements regarding reasons, timeline or any other specifics.

Our Lady of Vilnius Roman Catholic Parish was founded in 1905 to serve the spiritual needs of immigrant Lithuanian Catholics. Located on Broome Street at the entrance to the Holland Tunnel, it is the only Lithuanian parish in Manhattan.

The church is a vibrant parish serving not only Lithuanians but a colorful and diverse group of parishioners from the lower downtown area. For over two years Mass has been held in the parish hall while awaiting insurance payments to repair minor damage to the church roof. Such claims by individual parishes must be paid through the Archdiocese.

“This jewel of a church represents the heart of the Lithuanian Community in Manhattan,” Zukas said. “Crowds celebrating the Lady of Vilnius Feast Day and traditional Christmas Eve still come to this sacred Lithuanian Shrine even though they mostly have to crowd into the cramped basement and pour out onto the sidewalk.”

Policininkams ginčijantis, moteris pagimdė ant asfalto

Vilnius, sausio 24 d. (BNS) — Seimo kontrolierius Romas Valentukevičius savo iniciatyva pradėjo tyrimą dėl incidento Šilalės rajone, kuomet policijos pareigūnai, užuot skubėję padėti gimdyvei, aiškinosi kelių eismo taisyklių pažeidimus, todėl vaikas gimė tiesiog ant asfalto.

Ši istorija sukėlė didelį atgarsį šalies žiniasklaidoje.

„Mane domina ne tik policininkų veiksmai. Kadangi publikacijoje buvo nurodyta, kad gimdyvės nepriėmė Šilalės ligoninė, o ligoninės darbuotoja net neatkrinusi durų nusiuntė ją į Tauragės ligoninę, paprasčiau Tauragės apskrities gydytoją B. Bagdonavičienę įvertinti minimos ligoninės medicinos personalo veiksmų teisėtumą ir pagrįstumą. Ar medicinos personalas, esant ypatingam atvejui, neturėtų apžiūrėti ligonio bei suteikti jam būtinąją medicininę pagalbą, net jeigu toje įstaigoje nėra reikiamo specialisto?“ — cituojamas R. Valentukevičius Seimo pranešime spaudai.

Minėtas incidentas įvyko Šilalės

rajone praėjusio trečiadienio naktį.

Kvėdarnoje gyvenančią 22 metų V. R. į Tauragę vežė jos draugas T. Z. Iš pradžių vyras nuvyko į Šilalės ligoninės priėmimo skyrių. Išgirdęs, kad šioje ligoninėje nėra gimdymo skyriaus, vyriškis išvažiavo į Tauragę.

Dideliu greičiu važiuojantį automobilį pastebėjo ties Šilale patruliuoję policininkai. Jie sustabdė vairuotoją ir įtarė, kad jis gali būti neblaivus, patikrino jo girtumą. Nustačius lengvą girtumo laipsnį, imta pildyti administracinio teisės pažeidimo protokolą.

Tuo metu moteris išlipo iš automobilio. Žengusi keletą žingsnių ji pradėjo gimdyti. Tik tada patruliai susiprato iškviesti greitąją pagalbą.

Šilalės greitosios pagalbos medikai atvyko greitai. Kūdikis gulėjo nuogas ant žemės, o motina buvo atsirėmusi į policijos automobilį. Pasak dienraščio, niekas iš šalia besisukiojančių vyrų nesugebėjo pasirūpinti naujagimiu — paimti jį į glėbį ar bent uždengti drabužiais.

SPORTAS

* Lietuvos čempionas Kauno „FBK Kaunas“ nepateko į Rusijos sostinėje vykstančio XV „NVS ir Baltijos šalių čempionų taurės“ futbolo turnyro pusfinalį. Trečiadienį turnyro ketvirtfinalyje „FBK Kaunas“ vienuolikė baudinių serijoje 2:3 nusileido Latvijos čempionei „Ventspils“ komandai.

* Pergalingai atvirųjų Australijos teniso pirmenybių jaunųjų vienetų varžybose žaidžia šešiolikmetis Ričardas Berankis. Perspektiviausias Lietuvos tenisininkas trečiadienį aštuntfinalyje 7:5, 6:4 nugalėjo prancūzą Kevin Botti bei

pateko į turnyro ketvirtfinalį. R. Berankio varžovu dėl vietos pusfinalyje bus trečioji pirmenybių raketė čekas Romanas Jebavy, kuris trečiadienį aštuntfinalyje iš tolesnės kovos eliminavo japoną Hiroki Moriya — 6:3, 6:3.

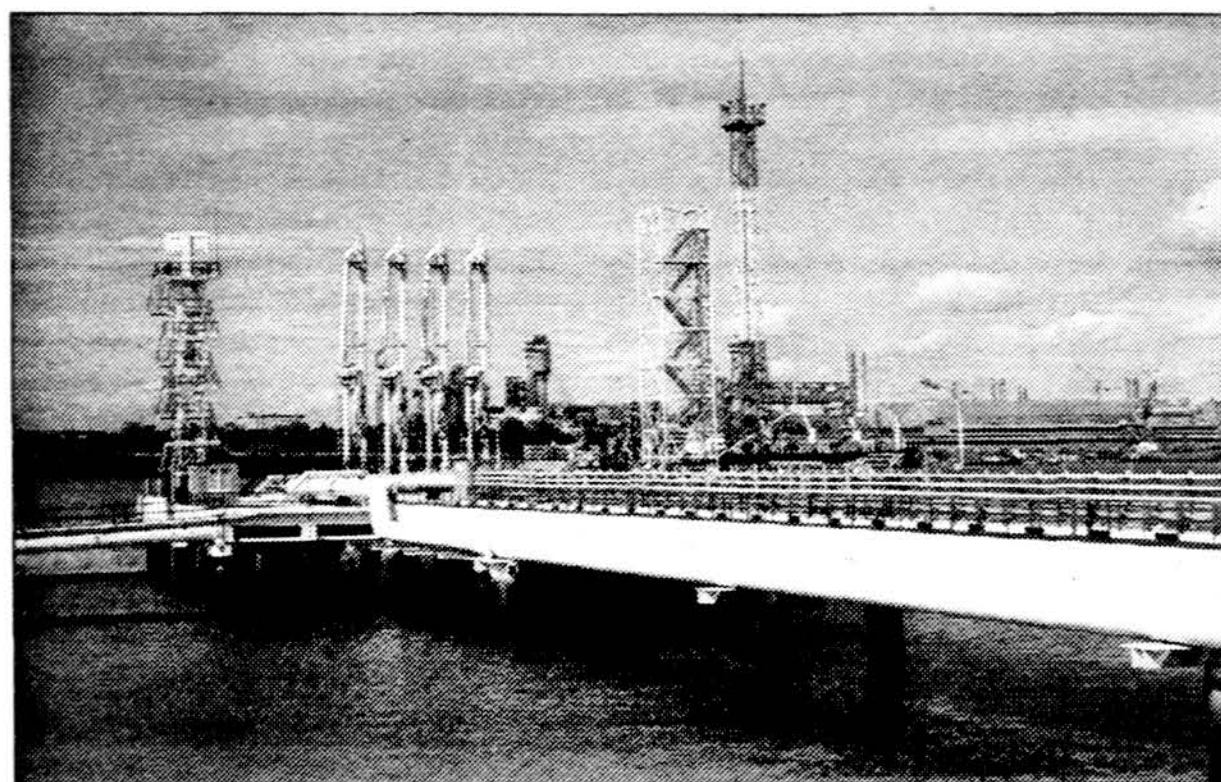
* Penktą pergalę iš eilės NBA reguliariojo sezono rungtynėse iškovojo Lino Kleizos Denver „Nuggets“ komanda, svečiuose 117:112 privertusi pasiduoti Seattle „SuperSonics“ krepšininkams. Lietuvis nugalėtojams pelnė 4 taškus, po krepšiu atkovojo 2 kamuolius ir blokavo 1 varžovo metimą.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Minskas ieškos alternatyvių naftos importo šaltinių

Dujotiekis Baltarusijoje.

Minskas, sausio 24 d. („Reuters“/BNS) — Pašokus importuojamų iš Rusijos dujų ir naftos kainoms, Minskas pamėgins išlaikyti ekonomikos stabilumą, pasinaudodamas tranzitine padėtimi, ieškodamas alternatyvių tiekėjų ir taupydamas, pranešė prezidentas Aleksandras Lukašenka.

Prezidentas, kurio žodžius citavo valstybinė naujienų agentūra „BelTA“, vėl pažadėjo imti iš Rusijos mokesčių už žemės po eksporto vamzdiniais mokesčių, o vyriausybė pavadino galima alternatyva Rusijos žaliavai

tiekimus iš Baltijos šalių.

„Dirbkime suvereniteto, nepriklausomybės sąlygomis. Tai brangiausia kiekvienam iš mūsų“, — pareiškė prezidentas, anksčiau kaltinęs Maskvą pakėlus naftos ir dujų kainas siekiant prisijungti Baltarusiją.

Jis pažadėjo toliau ieškoti alternatyvių tiekėjų.

Pasak vicepremjero Vladimiro Semaškos, Minskas nagrinėja galimybę gauti naftos iš Baltijos uostų naftotiekiu Ventspilis-Novopolockas, kuris šiandien dirba tik viena kryptimi — į Ventspilį.

G. W. Bush gynė Irako planą

Atkelta iš 1 psl.

nulemti mūsų baigtį. Pasiryžkime, ir pakreipkime įvykius į pergales pusę“, — sakė G. W. Bush.

Prezidento pozicijos nepakeitė demokratų ir netgi jo Respublikonų partijos įstatymų leidėjų aštri kritika. Šiuo metu Kongrese rengiama ne viena rezoliucija, smerkianti G. W. Bush strategiją dėl Irako, kurią jis pristatė prieš dvi savaites.

„Mūsų šalis ėmėsi naujos strategijos Irake, ir aš prašau jūsų suteikti galimybę ją įgyvendinti“, — sakė G. W. Bush bendrame abiejų Kongreso rūmų posėdyje, pirmą kartą kreipdamasis į Atstovų rūmus ir Senatą, kuriuos kontroliuoja demokratai.

Pasitikėjimas dar sumažėjo

Naujausia laikraščio „The Washington Post“ ir televizijos ABC viešosios nuomonės apklausa parodė, kad G. W. Bush darbu prezidento poste patenkinti tik 33 proc. amerikiečių. Jam teks pridėti nemažai pastangų, kad nukreiptų Amerikos visuomenės dėmesį nuo Irako temos, kuri šiuo metu tvirtai dominuoja šalies politinėje arenoje, į vidaus politikos klausimus.

Ignoruodamas griežtą kritiką dėl savo veiksmų Irako atžvilgiu, G. W. Bush stengėsi prastumti savo vidaus politikos darbotvarkę, klimato pokyčius pavadinęs „rimtu iššūkiu“, kurį, pasak jo, bus mėginama atremti, per 10 metų 20 proc. sumažinus benzino suvartojimą ir padidinus alternatyvaus kuro panaudojimą.

Prezidentas taip pat paragino užtikrinti amerikiečiams geresnę svei-

katos apsaugą ir pradėti įgyvendinti laikinojo darbo programą nelegaliems migrantams.

Tarp įstatymų leidėjų, kabineto pareigūnų, diplomatų ir Aukščiausiojo Teismo teisėjų, kurie klausėsi prezidento kalbos, buvo maždaug dešimt galimų G. W. Bush įpėdinių iš abiejų partijų, kurie ketina varžytis dėl galimybės pakeisti jį šiame poste.

G. W. Bush kalbant apie praėjusių metų nesėkmes Irake, Kongreso salėje tvyrojo mirtina tyla. Keli prezidento komentarai Irako tema sulaukė tik grupės respublikonų ovacijų.

Atstovų rūmų pirmininkė

G. W. Bush skaitant metinį pranešimą, jam už nugaros sėdėjo viceprezidentas Dick Cheney ir Atstovų rūmų pirmininkė, demokratė iš California Nancy Pelosi, kuri nesistojė ir neplojo, kai prezidentas kalbėjo Irako tema.

„Deja, šįvakar prezidentas pademonstravo, kad jis neįsiklausė į didžiausią amerikiečių rūpestį — karą Irake“, — nurodė N. Pelosi bendrame praneškime su Senato daugumos vadovu, demokratu Harry Reid.

Demokratų senatorius iš Massachusetts Edward Kennedy sakė, kad du geriausi žodžiai visoje prezidento kalboje buvo kreipimasis į N. Pelosi „Gerbiama pirmininke“.

G. W. Bush atmetė demokratų argumentus, kuriais jie grindžia raginimus išvesti amerikiečių karius iš Bagdad. Jis pabrėžė, kad Irakas taps etninio mūsų tarp šių ir sunitų ekstremistų arena.

EUROPA

VARŠUVA

Lenkijos konservatyvusis ministras pirmininkas Jaroslawas Kaczynskis pareikalavo, kad Varšuvos merė Hanna Gronkiewicz-Waltz, pavėlavusi užpildyti finansinius dokumentus, atsistatydintų iš savo posto. „Akivaizdu, kad ji prarado savo postą, kai tik baigėsi galutinis terminas. Teisiškai ji nebėra Varšuvos merė“, — žurnalistams teigė J. Kaczynskis. „Dabar neišvengiamai įvyks nauji rinkimai“, — pridūrė jis. Lenkijos konservatoriai užsipuolė liberalę H. Gronkiewicz-Waltz už tai, kad ji dviem dienomis pavėlavo deklaruoti savo vyro pajamas. Mero tarnyba šiuos kaltinimus atmetė.

ROMA

Sulaukęs 81 metų, mirė Leopoldo Pirelli, vienas iš įtakingiausių Italijos ir Europos pramonininkų. L. Pirelli, buvęs Italijos padangų milžinės „Pirelli“ valdybos pirmininkas ir įmonės steigėjas Giovanni Battista Pirelli anūkas, padėjo gerokai išplėsti dar 1872 metais įsteigtą verslą, taip pat žengė į kelis naujus sektorius. Iš valdybos pirmininko pareigų jis pasitraukė 1996 metais, užleidęs šią vietą dabartiniam vadovui Marco Tronchetti Provera, buvusiam savo žentui, kuris yra pirmasis „Pirelli“ istorijoje vadovas, nesantis tiesioginis Pirelli steigėjo palikuonis.

ISTAMBUL

Italijos premjeras Romano Prodi antradienį atmetė britų transliuotojų paskelbtą informaciją apie jo ryšius su sovietų KGB, o jo atstovas spaudai pareiškė, kad du didžiausi Britanijos televizijos kanalai tapo „naujų piratavimo“ aukomis. Visuomeninis transliuotojas BBC ir televizija ITV pirmadienį savo laidose parodė filmotą vaizdo medžiagą, kurioje buvęs Rusijos federalinės saugumo tarnybos agentas Aleksandras Litvinenka, kuris pernai lapkritį Londone buvo nušaudytas radioaktyvaus polonio-210 mirtina doze, kaltina R. Prodi ryšiais su KGB. R. Prodi lankėsi

Turkijoje su dviejų dienų vizitu, kai britų televizijos kanalai parodė šią vaizdo medžiagą.

LONDONAS

Nekilnojamojo turto kainos Londone pasiekė protu sunkiai suvokiamą ribą. Pačiame centre parduodamas daugelio garsenybių kaimynystėje esantis vienas mažiausių butų Britanijoje, kurio vertė 170,000 svarų (337,000 dolerių). Nors Cadogan gatvėje esančio buto plotas yra tik 13 kvadratinio metrų, per tris dienas nuo skelbimo pasirodymo jau gauti trys pageidavimai įsigyti šį butą. Panašu, kad vyks arši kova dėl galimybės apsigyventi netoli prabangiojo „Harrods“ prekybos centro ir tapti buvusios Anglijos ministrės pirmininkės baronienės Margaret Thatcher kaimynu.

AZIJA

TOKYO

Japonijos gynybos ministras trečiadienį pareiškė, kad JAV prezidentas George W. Bush pasielgė blogai, įsiverždamas į Iraką, ir perspėjo, kad Tokyo negali automatiškai pratęsti savo oro pajėgų misijos šioje smurto kėčiame šalyje. Vienos artimiausių JAV užsienio sąjungininkių priekaištą pasigirdo vos po kelių valandų, kai daug kritikos sulaukiantis G. W. Bush perskaitė savo metinį pranešimą, kuriame prašė paremti jo planą pasiųsti į Iraką daugiau karių.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio prezidentas Moshe Katsav, kuriam prokurorai paskelbė kaltinantis pateikti kaltinimus išžaginimu ir kitais seksualiniais nusikaltimais prieš darbuotojas, trečiadienį susidūrė su dar didesniu spaudimu atsistatydinti. M. Katsav, kuris neigė daręs ką nors bloga, artimiausiu metu veikiausiai paskelbs išeinantis nemokamų atostogų, per kurias ruošis pirmiesiems kriminaliniams kaltinimams, pateiktiems Izraelio vadovui. Įtarimai prieš Irane gimusį M. Katsav, kurio iškilimas iš lūšnynų buvo tapęs paguodžiančiu pavyzdžiu nepasiturintiems žydų imigrantams, sukrėtė Izraelį, kuriame prezidentas turėtų būti moralės švyturys.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Vaiduoklių fotografijos

Vaiduoklių „fotografavimas“ egzistuoja beveik tiek pat, kiek ir pati fotografija. Anksčiau tai buvo daroma dvigubos ekspozicijos būdu, dabar užfiksuoja penkių minučių darbo kompiuteriu. Tačiau vaiduokliškų nuotraukų istorijoje išsiskiria keletas ypatingų kadrių. Ekspertai patvirtino, kad joks žmogus jų neperdirbo, o ir patys vaiduokliai magiškai susiję su vietovių istorija. Tokios nuotraukos itin vertingos, nes skeptiškas žmogus vis rečiau linkęs patikėti antgamtiniais reiškiniams.

Rudoji ledi

Baltos vėlės ant laiptų atvaizdas yra turbūt garsiausia visų laikų vaiduoklio fotografija. Manoma, kad joje užfiksuota ledi Dorothy Townshend, vikonto Charles Townshend žmona, gyvenusi Anglijoje apie 1700-uosius. Pagal likusius įrašus Dorothy mirė ir buvo palaidota 1726-aisiais, tačiau įtariama, kad laidotuvis tebuvo apgaulė. Vyras įtarė žmonos neištikimybę ir ilgus metus laikė ją uždarytą atokiamame namo kampe.

Sakoma, kad Dorothy vaiduoklis pasirodė ant ažuolinių laiptų ir keliose kitose namo, kuriame gyveno, patalpose. Apie 1800-uosius dvare apsisistoję karaliaus George IV. Jis pasakojė apie savo lovos matę moterį, apsirengusią ruda suknelia. Jos veidas buvo išblyškęs, o plaukai susitaršę.

Kitą kartą ją matė 1835-aisiais. Pulkinkas Loft, atvykęs Kalėdų atostogų, pasakojė apie rudą satino suknelę vilkinčią moterį. Dar po kelerių metų kapitonas Frederik Meriat su draugais matė „rudą ledi“ skendžiančią su žibintu rankoje. Ji stabtelėjo ir piktai nužvelgė vyrus, kapitonas iššovė, tačiau kulka praskriejo kiauurai. Garsiąją nuotrauką 1936-aisiais padarė kapitonas Prowand ir Indra Shirak. Du fotografai buvo paskirti nufotografuoti pastatą „Country Life“ žurnalui. Jie ruošėsi užfiksuoti laiptus, kai vienas iš fotografų pamatė šmėklą. Taip atsirado netikėtas kadras. Nuotrauka buvo išspausdinta tame pačiame žurnale, o moters vaiduoklis pasirodė iki šiol.

Pasiliko kabinete

Kombermero biblioteką 1891-aisiais nufotografavo Sibilė Korbet. Kairėje, kėdėje matoma neryški vyro figūra. Labiausiai išsiskiria jo galva, apykaklė ir dešinioji ranka ant atamos. Manoma, kad tai paties lordo Kombermero vaiduoklis.

Jis buvo britų kavalerijos vadas, padaręs karjerą po kelių sėkmingų karinių žygių. 1891-aisiais lordą partrenkė ir užmušė karieta. Tuo metu, kai Sibilė Korbet fotografavo biblioteką, už kelių kilometrų vyko lordo Kombermero laidotuvis. Garsiojo kadro ekspozicija truko apie valandą. Taip atsirado teorija, kad per tą laiką vienas iš tarnų galėjo užėiti į kambarį, atsisėsti į kėslą ir vėl išeiti. Tačiau vėliau buvo patvirtinta, kad visi tarnai dalyvavo laidotuvisė.

Mirtis nesutrūkdė

Godardo eskadrilės, tarnavusios Pirmojo pasaulinio karo metu, grupinė nuotrauka buvo padaryta 1919-aisiais, o pirmą kartą viešai išspausdinta 1975-aisiais. Keista tai, kad prie viršutinėje eilėje stovinčio lakūno aiškiai matomas vaiduokliškas kito vyro veidas.

Pasakojama, kad vaiduoklis yra Freddy Jackson, lėktuvų mechanikas, dvi dienas iki fotografavimo žuvęs nuo propelerio. Jį laidėjo kaip tik fotografavimo dieną. Eskadrilės nariai lengvai atpažino draugo veidą. Jie nusprendė, kad mirtis F. Jackson nesutrūkdė įsiamžinti grupinėje nuotraukoje.

Lipo laiptais

Ralf Hardy, buvęs dvasininkas iš Britų Kolumbijos, JAV, fotoaparato mygtuką spustelėjo 1966-aisiais. Jis norėjo nufotografuoti spiralinius laiptus (žinomus kaip „Tulpės laiptai“) Nacionaliniame jūrininkystės muziejuje Anglijoje. Tačiau ryškinant pasirodė figūra, lipanti laiptais ir laikanti turėklą abiem rankomis. Ekspertai, apžiūrėję negatyvą, patvirtino, kad jis nesuklastotas.

Šioje muziejaus dalyje dažnai vyksta keisti dalykai. Kelis kartus buvo pastebėtas moters vaiduoklis, girdimi žingsniai, daužomos durys, net turistai skundžiasi, kad juos kažkas liečia, nors aplink nieko nėra.

Atpažino mamą

Vieną 1959-ųjų dieną Mabel Čineri lankė savo motinos kapą. Po to, kai porą kartų nufotografavo antkapį, ji nusprendė įamžinti savo vyrą, kuris vienas laukė automobilį.

Kai juostelė buvo išryškinta, su tuoktiniui labai nustebė, pamatę, kad ant galinės sėdynės sėdi žmogus su akiniais. M. Čineri iškart atpažino savo mamą. Ekspertas patvirtino, kad moteris nėra nei atspindys, nei dvigubos ekspozicijos rezultatas.

Neturėjo šešėlio

Terry Ike Clinton vaiduokliais patikėjo tik tada, kai nufotografavo savo draugą. Vyras sumanė nufotografuoti, persirengę kaubojiškais kostiumais, tačiau apstulbo, kai atsiėmė nuotraukas. Už vieno iš jų, tarp antkapių, buvo liesas vyras su tamsia kepure. Sprendžiant iš jo ūgio, jis turėjo būti be kojų, klūpėti arba... būti iškilęs iš žemės.

Taip pat atrodo, kad figūra laiko peilį. Negana to, nuo tariamo vaiduoklio, skirtingai nei nuo pozuojančio asmens, nekrenta šešėlis.

Pasirodė degančiame name

1995-ųjų lapkričio 19-ąją Shropshire (Anglija) rotušė sudegė iki pamatų. Jai degant, pažiopsoti susirinko daug smalsuolių. Vienas tokių buvo Tony Orall, vietinis gyventojas, fotografavęs įvykį. Vėliau vyriškis vienoje savo nuotraukų pamatė mažą, beveik perregimą mergaitę, stovinčią tarpdury. Niekas iš buvusiųjų įvykio vietoje mergaitės nematė. Ir šį kartą negatyvas buvo oficialiai pripažintas nesuklastotas.

Pradėjus aiškintis, kas ta mergaitė, iškilo viena teorija. Pagal istorinius šaltinius, 1677-aisiais didelis gaisras nusiaubė miestelį. Sakoma, kad gaisrą netyčia sukėlė maža mergaitė Jane Charm, žvake uždegusi šiaudinį stogą. Paskui žmonės dar kelis kartus matė jos vaiduoklį, dažniausiai netoli ugnies.

Veidai bangose

James Cortny ir Michael Mehan valė tanklaivio, kuris 1924-ųjų gruodį

plaukė iš New York link Panamos kanalo, triumfą, kai įvyko nelaimingas atsitikimas. Vyras žuvo nuo dujų garų. Pagal to laiko papročius, jūreivių kūnai buvo išmesti į jūrą. Tačiau tai nebuvo paskutinis kartas, kai įgula matė savo draugus. Kitą dieną, prieš saulėlydį, pirmasis jūreivis pranešė matęs dviejų vyrų veidus bangose. Jie laikėsi dešimt sekundžių, kol išnyko. Po kelių dienų dar keli vyrai matė veidus, sekančius paskui laivą.

Prieš atvykstant į New Orleans, laivo kapitonas Keith Tracy apie keistus įvykius pranešė savo viršininkams, šie patarė pabandyti nufotografuoti. Kai kitą kartą veidai pasirodė, kapitonas padarė šešis kadrus, tada užrakino kamerą ir juostelę laivo seife. Išryškinus juostelę, paaiškėjo, kad penkiuose iš šešių kadrių buvo matoma tik jūra ir nieko daugiau, tačiau šeštajame matyti žuvusių jūrininkų veidai. Po to, kai pasikeitė laivo įgula, įvykiai nebeprisikartojo.

Medžiojo vaiduoklius

Dar viena nuotrauka buvo padaryta tyrimo, kurį 1991 metų rugpjūčio 10 dieną atliko Vaiduoklių tyrimo sąjunga („Ghost Research Society“) mažose Vieniųjų Giraitės kapinėse netoli Čikagos, metu. Kapinaitės garsėjo tarp tų, kuriose daugiausia vaidenasi. Iš šios vietos jau buvo gauta daugiau nei šimtas pranešimų apie netikėtus reginius, garsus ir netgi švytinčius šviesos kamuolius.

Tą dieną viena iš narių Mary Haff fotografavo tyrimo zoną, kai kita komandos dalis darbavosi su savo „vaiduoklių medžiotojų“ įranga. Kapinaitėse, be sąjungos narių, daugiau nieko nebuvo. Tik išryškinus nuotrauką, pasimatė tai, kas priminė liūdną baltai apsirengusią jauną moterį, sėdinčią ant antkapio. Kai kurios jos kūno dalys atrodė iš dalies permatomos, o iš suknelės galima suprasti, kad tai ne šio amžiaus gyventojas.

Ėjo bėgiais

Keista legenda sklinda apie vieną geležinkelio sankryžą į pietus nuo San Antonio, TX. Pasakojama apie tragišką avariją, kurioje žuvo keli mokyklinio amžiaus vaikai, tačiau jų vaiduokliai neva užsibuvo šiame pasaulyje ir kartais bando stumti stovinčias mašinas per bėgius.

Ši istorija galėjo ir likti legendos dalis, jei ne žmogus, sumanęs tai aprašyti. Jam teko kelias dienas pabūti prie garsiosios pervažos, stebėti, ar nevyksta nieko keista. Taip buvo padaryti keli kadrai. Vėliau paaiškėjo, kad vienoje nuotraukoje matoma perregima figūra, kraupiai panaši į mažą mergaitę, nešančią pliušinį žaislą.

Pernelyg netikroviška

Garsią altoriaus nuotrauką 1963-aisiais padarė pastorius K. F. Lordas Niūbio bažnyčioje North Yorkshire Fotografija buvo iš karto įvertinta kontroversiškai, nes ji tiesiog per daug netikroviška. Veidas su gobtuvu ir tai, kad jis žiūri tiesiai į kamerą, sudarė įspūdį, kad viskas buvo surežisuota. Tik vėliau ekspertai patvirtino, kad tai nėra dvigubos ekspozicijos rezultatas.

Pastorius patikino, kad plika akimi nieko nebuvo matyti, jis tiesiog fotografavo savo bažnyčios altorių. Niūbio bažnyčia buvo pastatyta 1870-aisiais, ir jos istorijoje nebuvo rasta nieko apie vaiduoklius ar kitus keistus fenomenus. Dar keisčiau tai, kad žmonės, analizavę nuotraukos

proporcijas, nustatė, kad figūra turėjo būti beveik trijų metrų aukščio.

Nufotografavo kūdikį

Ms. Andrews 1946-aisiais ar 1947-aisiais lankė savo dukters kapą Queensland, Australijoje. Jos dukterė Joyce žuvo 1945-aisiais, sulaukusi vos septyniolikos. Gedinti mama nufotografavo dukters antkapį. Išryškinus juostelę, ji buvo priblokšta, nes ant dukters kapo sėdėjo kūdikis. Atrodo, kad vaikas pažinojo Ms. Andrews, nes žiūrėjo tiesiai į kamerą. Moteris prisiekia, kad fotografavimo metu aplink mažų vaikų nebuvo, juo labiau neįmanoma, kad ji nebūtų pastebėjusi ant antkapio atsėdusio kūdikio. Ji taip pat sako netikinti, kad tai galėtų būti jos dukra vaikystėje.

Tirdamas šį atvejį, australas antgamtinių reiškinių tyrėjas Tony Hill 1990-aisiais aplankė kapines ir prie Joyce kapo rado dviejų mažų mergaičių kapavietes.

Užfiksavo turistę

Dar vieną neįtikėtiną nuotrauką padarė turistė Liza B., lankiusi istorinę vertę turintį namą, kuriame gimė Amerikos rašytojas Nathaniel Hawthorn, Salame, Massachusetts valstijoje. Nuotraukoje matomas mažas berniukas, žiūrintis per medinės tvoros viršų. Moterį tai itin nustebino ir ji ėmė domėtis rašytoju ir namu.

Naršydama bibliotekoje, ji peržvelgė N. Hawthorn knygas ir rado „Twenty Days with Julian & Little Bunny by Papa“ („Dvidešimt dienų su Džulijanu ir mažuoju zuikučiu, pagal tėtą“). Ant knygos viršelio buvo penkiamečio rašytojo sūnaus Julian portretas. Tarp viršelio nuotraukos ir tariamo vaiduoklio atvaizdo – neįtikėtinai panašumas.

Apsirengęs jūreiviškai

Seftono bažnyčia buvo pradėta statyti dvyliktajame, o pabaigta šešioliktojo amžiaus pradžioje. Ji stūkso Anglijoje į šiaurę nuo Liverpool. Tai dar vienas statinys, kuriame buvo nufotografuotas vaiduoklis. Nuotrauka padaryta šventovės viduje 1999-ųjų rugsėjį. Viduje buvo tik du fotografai, nieko keista savo akimis nematę. Gali būti, kad vaiduoklis atkeliavo iš greta esančios smuklės, kur jau daugelį metų pasirodė vyras tamsiais jūreiviškais drabužiais.

Pamatė mirusį senelį

Spalvota nuotrauka buvo gauta iš Denise Rasell. Ji papasakojo, kad moteris nuotraukoje yra jos močiutė. Ji pati savimi rūpinosi, kol sulaukė 94-erių, tada jos protas pradėjo silpti ir teko ją nuvežti į slaugos ligoninę dėl jos pačios saugumo.

Praėjus savaitei nuo senutės atvežimo į slaugos namus, vyko išky-la gyventojams ir jų šeimoms. Joje dalyvavo Denise mama ir sesuo, kuri tą dieną padarė dvi nuotraukas. Viena iš jų ir yra garsusis močiutės portretas. Išky-la vyko 1997-ųjų rugpjūčio 17-ąją, ir šeima mano, kad vyras, stovintis močiutei už nugaros, yra jų senelis, miręs 1984-ųjų rugpjūčio 14-ąją. Vyriškio nuotraukoje niekas nepastebėjo net trejus metus, iki 2000-ųjų Kalėdų (tada močiutė jau buvo mirusi). Denise sesuo padavė jai nuotrauką ir paklausė, ar tas vyras į nieką nepanašus. Užteko kelių sekundžių suprasti, kad nuotraukoje užfiksuoti abu seneliai.

„Klaipėda“

LIETUVIŲ TELKINIAI

DAYTONA BEACH, FL

PUIKIAI SURUOŠTAS
KALĖDINIS POBŪVIS

Artinantis mūsų didžiosioms metinėms šventėms, daugelis mūsų tautiečių tuo metu apleidžia Floridą ir išvažiuoja į šiaurę pas savo gimnaisius šias šventes drauge su jais švęsti.

O pas kitus šie gimnaisiai atvažiuoja į Floridą, maloniai pasisvečiuoja jų namuose, kaip sako kelionių biurai, „prie gražiausio pasaulio – Atlanto paplūdimio“.

Tad didžiųjų švenčių metu nebelieka nei laiko, nei noro svečiuotis bendruose pobūviuose.

Vietinis Lietuvių klubas gruodžio 10 d. sukvietė visus mūsų tautiečius drauge atšvęsti šias metines šventes ir pasidžiaugti kilnia didžiųjų švenčių nuotaika. Susirinko gražus būrys klubo narių ir dar kiek svečių.

Tą dieną vietinėje bažnyčioje buvo lietuviškos pamaldos. Šv. Mišias aukojo ir tinkamą pamokslą pasakė mūsų kun. R. Grasso. Giedojo „Sietyno“ choras, prie vargonų – muzikas Antanas Skridulis. Pats pobūvis įvyko tos pačios parapijos salėje.

„Sietyno“ choras pagiedojo kelias giesmes. Ypač gražiai ir jaudinančiai nuskambėjo „Toli už jūrų šaly“. Visi susirinkusieji savo balsais pritarė chorui. Giesmes vargonais palydėjo muz. A. Skridulis.

Giesmėms nuaidėjus, prasidėjo šio pobūvio programa. Pobūvį jautriu žodžiu pradėjo ir jam labai sumaniai vadovavo klubo pirm. Juozas Baltrušaitis. Jis širdingai pasveikino visus susirinkusius ir palinkėjo geroje nuotaikoje švęsti šias šventes.

Jau keleri metai, kai čia yra įsikūręs ir gyvena Vaclovas Daunoras bei jo žmona Eglė. Vaclovas keletą metų dainavo garsioje Metropolitan operoje. Abu Daunorai yra įsijungę į mūsų telkinio visuomeninę veiklą, dalyvauja visuose klubo renginiuose ir padeda juos organizuoti. Eglė šiuo metu yra klubo

valdybos narė.

Šių metų šventes atšvęsti pas Daunorus vieši jo broliai Paulius ir Ričardas. Ričardas gyvena Vokietijoje, o Paulius yra atvykęs iš Lietuvos. Būdinga, kad visi trys broliai yra dainininkai. Tik gaila, kad Paulius pasiskubino maudytis dabar jau šaltame Atlante ir jį užpuolė slogos. Tad jis dainuoti šiuo metu negali. Bet jis gerai groja mūsų liaudies muzikos instrumentu – birbyne. Tad jis ir šiame pobūvyje visus pradžiuo birbynės muzika.

Ričardas mums padainavo kelias liaudies dainas. Jo balsas labai gražiai skambėjo ir tiesiog sužavėjo visus dalyvius. Vėliau visi trys Daunorai įsijungė į svečių būrį ir Ričardas su Vaclovu padainavo kelias dainas, o Paulius jų dainas palydėjo birbyne.

Pobūvio svečiai buvo dėkingi klubo valdybai už taip gražiai suorganizuotą kalėdinį pobūvį, gražią programą, kuri paliko visiems pačius gražiausius prisiminimus.

Programai pasibaigus, klubo pirmininkas padėkojo Daunorams ir muzikui Skriduliui už taip rūpestingai paruoštą programą, o susirinkusieji jo padėkai pritarė gausiais plojimais. Pirmininkas pakvietė visus prie vaišių, kurias paruošė klubo valdybos narės ir jų talkininkės, stalo.

Pobūvio svečiai dar ilgai dalinosi maloniais praeities prisiminimais ir draugiškai šnekučiavo su garbės svečiais Daunorais. Visi išsiskirstė vėlokai, bet išsinešė malonius šio vakaro prisiminimus ir užsidegę šventiška nuotaika.

Pobūviu klubo valdyba užbaigė savo šių metų veiklą. Būsimas klubo narių susirinkime, kuris vyks jau kitais metais Valdyba pateiks savo metinės veiklos apyskaitą ir bus renkama nauja klubo valdyba.

J. Dgl.

„DRAUGAS“ informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;
„DRAUGAS“: Išelvijos ir Lietuvos jungtis!
„DRAUGAS“ lietuviybės įvytyrys ir sargas!
Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“!

www.draugas.org

SKELBIMAI

...IVAIRŪS...

DEBT GOT YOU DOWN?
START FRESH TODAY
CALL REDLINE INVESTMENTS
1-866-280-5829
REESTABLISH YOUR CREDIT TODAY
BANKRUPTCY, NO PROBLEM

NEKILNOJAMASIS TURAS

VIDA M. SAKVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių
ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KEREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAS
TEL. 773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

AUSTRALIJA

KANADOS LIETUVIAI
PAĮVAIRINO AUSTRALIJOS LIETUVIŲ
METINĘ ŠVENTĘ

Kaip ir kiekvienais metais prieš Naujuosius metus, Australijoje vyks ta didieji lietuvių renginiai – sportininkų, dainininkų, šokėjų bei kiti pasirodymai.

2006 m. gruodžio 26 d. – sausio 1 d. didžiulis lietuvių susibūrimas įvyko Geelongo mieste, kuris yra 60 km nuo Viktorijos sostinės Melbourn. Pagrindiniai renginiai buvo 24-osios Lietuvių dienos ir 56-oji Sporto šventė. Šiuos renginius gerokai pajavairino svečiai iš Šiaurės Amerikos – Toronto „Atžalyno“ tautinių šokių grupė ir Hamiltono „Kovo“ vyrų bei jaunių komandos.

Svečiams iš Kanados – daug dėmesio

Svečiai iš Kanados, kaip pranešė Australijos lietuvių sporto veikėjas ir žurnalistas, „Mūsų pastogės“ savaitraščio redkolegijos narys Antanas Laukaitis, buvo dėmesio centre.

Hamiltono „Kovo“ vyrai krepšininkai, žaisdami svečių teisėmis, iš 8 turėtų susitikimų laimėjo 4 ir tiek pat pralaimėjo. Tačiau šio klubo jauniai visus nustebino ir patyrė tik vieną nesėkmę iš 5 rungtynių. Iki 16 metų amžiaus Kanados lietuviukai tik vienu tašku nusileido Geelongo miesto jaunių komandai.

Tarp vyrų I vietą užėmė Hobarto „Žaibas“, nepatyręs jokio pralaimėjimo. „Žaibo“ komanda buvo puikiai susižaidusi, nes ji rungtyniauja pastoviai to miesto aukščiausioje krepšinio lygoje. Po to: „Varpas“ (auksinė komanda) Adelaidė, Geelongas, „Varpas“ (žalieji), 2 Sydnejus, Adelaidė II, Brisbane.

Merginų krepšinį laimėjo Sydnejus „Kovas“, o po jo: „Varpas“, Geelongas, Adelaidė, Hobartas. Mergaičių iki 18 m. grupėje pirmąją vietą nusinešė Sydnejus jaunės, o pas veteranes laimėjo Geelongo miesto

atstovės.

Iš varžybose dalyvavusių krepšinininkų sudaryta rinktinė išbandė jėgas su Geelongo australų geriausiais. Tarp vyrų lietuviai neatsilaikė prieš australus ir po gražaus žaidimo pralaimėjo 51:70, tačiau lietuvaitės merginos kovojo labai atkakliai ir įveikė australas 43:35.

Gražus žaidynių
atidarymas

Kaip mums atsiųstoje informacijoje rašo A. Laukaitis, išpūdingas buvo žaidynių atidarymas gruodžio 27 d. pagrindinėje krepšinio stadione – „The Arena“ patalpoje. Čia, grojant maršams, nešini trijų valstybių tautinėmis vėliavomis, įžygiavo sportininkai. Sugrojus himnus iš vaizdo juostos sveikino Lietuvos prez. Valdas Adamkus su žmona Alma. Taip pat sveikino ir Australijos lietuvių veikėjai bei australų atstovai.

Beje, sporto šventės dienomis šalia krepšinio vyko golfo, teniso ir biliardo varžybos.

Visų varžybų laimėtojai gavo atitinkamus žymenis, dovanas. Po varžybų vyko Naujų metų sutikimas, o rytojaus dieną Geelongo Lietuvių namuose suruošta „Atsigaivinimo“ gegužinė. Šventės metu vyko susipažinimo vakaras, jaunųjų talentų pasirodymas, o pasibaigus šventei – daugiau negu 100 skautų dalyvavo rajoninėje stovykloje.

Beje, kaip informuoja A. Laukaitis, įvyko ir klubų atstovų susirinkimas, kuriame išrinkta nauja Australijos Lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos (ALFAS) valdyba iš Sydnejus miesto veikėjų – J. Belkaus, E. Karpavičiaus ir Annos Šepokas. Kitą Sporto šventę nutarta rengti 2007 m. pabaigoje Adelaidėje.

Edvardas Šulaitis

PAKĖLUS PRAEITIES UŽDANGĄ

Čikagoje, ne per toli nuo miesto centro, 1607 W. Clark, stovi senoviškesnės statybos rūmai, kurie priklausė 1856 m. įsteigta Chicago Historical Society. Šie rūmai ilgokai buvo uždaryti. Juose buvo vykdomas remontas — atnaujinimas. Atlikus numatytus ir nenumatytus darbus, praėjusių metų rugsėjo pabaigoje tie rūmai buvo pervadinti Chicago History Museum vardu.

Muziejaus atidarymo iškilnių programą, be kitų, atliko Amerikos indėnų, meksikiečių, japonų tautinių šokių grupės. Lietuviai nedalyvavo ir vargu ar jiems buvo žinoma dalyvavimo galimybė.

Man neteko dalyvauti muziejaus atidaryme. Tačiau kiek vėliau susidarė proga apsilankyti ir pasižvalgyti. Ką gi, buvo aišku, kad rūmų atnaujinimui neveltui išleista milijoninė pinigų suma.

Tenka pasakyti, kad nemenkų išlaidų prireikė ir Čikagos lietuviams, kurie daugiau kaip prieš pusimtį metų ten pat surengė išieiviską gyvenimą pasirinkusių lietuvių dailės parodą. Besidairant muziejaus patalpose, užėjo noras pasiteirauti, gal kam nors yra bent kiek žinoma apie kadaise čia surengtą lietuvių parodą? Raštinėje užkalbinti žmonės negalėjo nieko pasakyti. Jie patarė atvykti po pietų. Dabar, girdi, pietų metas, o asmenys, kuriems geriau žinoma praeitis, užkandžiauja. Deja, laiko stoka privertė nebesulaukti „po pietų“. Sakau, gal kada nors pavyks ištrūkti ir atvykus į muziejų pasikalbėti apie senokai prabėgusias dienas.

Čia rašantis ne kartą kalbino pažįstamus žmones, klausinėdamas apie kadaise JAV surengtas išieivijos lietuvių parodas. Tačiau užkalbinti žmonės negalėjo nieko tikresnio pasakyti.

Ak, sakau, ar ne Dievo malonės dėka tebeveikia mūsų muziejai ir archyvai? Pavarčius senus laikraščius ir žurnalų puslapius, sužinota, kad 1950 m. rugpjūčio 14 d. Chicago Historical Society rūmuose tikrai buvo atidaryta aukšto lygio lietuvių dailės paroda. Pavyko nustatyti, jog Vakarų Vokietijoje, lietuviams pabėgėliams vadovaujančių žmonių galvose kilo mintis į Ameriką plūstančius tautiečius palydėti dailės parodos rengimu. Tam tikslui buvo sudarytas komitetas. Jam teko pasirūpinti dailės darbų atranka, jų tinkamu paruošimu ir išsiuntimu į Naująjį pasaulį. Buvo numatytos parodos JAV didesniuose miestuose. Viena tokių vietų — Čikaga.

Apie tai patyrę Čikagos lietuviai, parodos rengimui iš esmės pritarė. Kaip žinia, gerų norų negana. Ne vie-

nas jautė tautinę pareigą, tačiau ne drįso imtis konkretaus darbo. Buvo ir tokių, kuriems parodos rengimas pakvipo politika. Jų manymu, parodos rengimu privalėtų rūpintis vietos kultūrininkai.

Pagaliau 1949 m. rugsėjo 16 d. Čikagos Dariaus – Girėno salėje buvo suauktas lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas. Pirmininkavo K. Kleiva, sekretoriavo dr. Milda Budrienė. Susirinkimo metu paaiškėjo, kad parodai skirti rodiniai jau yra Amerikoje ir netrukus bus eksponuojami New York Hall of Science patalpose. Čikagiečiai nutarė neatsilikti. Dail. Petručiui pasiūlius, rengimo komiteto pirmininku tapo čiagimis adv. Antanas Oliš. Taip pat buvo sudarytas pirminis rengimo komitetas: Juzė Daužvardienė, Nora Gugienė, Grybauskienė, kun. Adolfas Stašys, P. Linkus, Bronius Budginas ir Vladas Vijeikis.

Buvo suprantama, jog parodos rengimas yra visų lietuvių reikalas, todėl nutarta kreiptis į visuomenę, prašant piniginių paramos. Rengimo komitetas susirašinėjimui pasirinko „Margučio“ žurnalo ir radijo laidos raštinę.

Vėliau rengimo komitetas buvo praplėstas. Užvirė darbas. Buvo telkiamos lėšos, informuojama spauda, radijo laidos ir t.t. Dirbant, plūstant artėjo parodos atidarymo diena.

1950 m. rugpjūčio 13 d. Historical Society rūmuose buvo iškilmingai atidaryta paroda. Atidaryme dalyvavo didokas skaičius žmonių. Įžanginį žodį tarė Chicago Historical Society direktorius Paul M. Angle. Jis be kita ko pasakė, kad normaliomis sąlygomis, Historical Society nebūtų sutikusi rengti parodos. Betgi parodoje išstatyti darbai nebuvo sukurti normaliomis sąlygomis. Šių darbų autoriai buvo priversti palikti savo tėvynę ir apsigyventi DP (Išvietintų asmenų stovyklose). Jis pabrėžė, kad milijonai svetur gimusių žmonių sukūrė Čikagos miestą. Todėl jam malonu pripažinti ir lietuvių atliktus darbus. Atidaryme kalbėjęs prelatas B. Urba paryškino Amerikos lietuvių pastangas, siekiant krašto gerovės ir pasaulinės taikos užtikrinimo. O Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis pasakė, kad parodos rengimą reikėtų laikyti vienu reikšmingiausių žygių, garsinant Lietuvos nepriklausomybės netekimą ir siekiant laisvės užtikrinimo.

Parodoje buvo išstatyti Pauliaus Augiaus, Juozo Bakio, Alfonso Dargio, Adomo Galdiko, Česlovo Janušo, Vytauto K. Jonyno, Juozo Jonušio, Vytauto Kasiulio, Vytauto Kašubos,

Aleksandro Kašubienės, Povilo Kauko, Nikolo Kovo, Petro Kiaulėno, Eduardo Krasausko, Eugenijaus Kulviečio, Aleksandro Marčiulionio, Eleonoros Marčiulionienės, Jono Mulo, Broniaus Murino, M. Paškevičiaus, E. Paškevičienės, Jadvygos Paukštienės, Teofilio Petraičio, Viktoro Petravičiaus, Z. Plechavičienės, Vaclovo Rato-Rataiskio, Antano Tamošaičio, Adolfo Vaičiūčio, Adolfo Valėsos, Telesforo Valiaus, Adomo Varno, Ljūdo Vilimo, Juozo Teisūčio Zikaro, Kazimiero Žeromskio rinktiniai dailės darbai.

Parodos katalogą paruošė ir apipavidalino dail. Vladas Vijeikis.

Parodos rengimo komitetą sudarė: Juzė Daužvardienė, Povilas Gaučys, Petronėlė Gribas, Nora Gugis, Petras Linkus, kun. Adolfas Stašys, Mikas Šileika, Povilas Kaupas, Vladas Vijeikis, dr. Steponas Biežis, Jurgis Blekaitis, Bronius Budginas, William Duoba, Nina Grigaliūnas, John J. Karanauskas, Anthony L. Lapins-

kas, Petras Mačiulis, Euphrosine Mikuzis, dr. Anthony Montvid, Jonas Mulokas, dr. Peter M. Paliulis, Stasys Pilka, Sylvia Roczkus, Mary Rudis, dr. Anthony Rudokas, Elizabet Samas, Balys Sriubas, Victoria Tubelis, Kazys Varnelis, Eugenijus Vilkas, Ona Zailskienė.

Čikagoje surengta lietuvių dailės paroda ir jos atidarymas buvo pagarsintas vietos žiniasklaidoje — laikraščiuose ir radijo laidoje.

Tenka paminėti, kad šioji paroda dar buvo surengta New York mieste, Hall of Science ir Waterbury, Silas Bronson bibliotekos patalpose.

Atrodo, kad visi parodos dalyviai ir rengėjai jau spėjo iškeliauti Amžinybėn. Kažin, kur rado prieglobstį Lietuvių dailės parodoje Čikagoje besipuikavę kūriniai?

Straipsnį rašant naudotasi LTSC archyvu.

Petras Petrutis

D. Polikaitienė užbaigė vadovavimą JAV LB Švietimo tarybai

Šių metų sausio 13 d., šeštadienį, Čikagos ir Maironio (Lemonto) lituanistinėse mokyklose lankėsi dvi viešnios: buvusi JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Dalilė Polikaitienė ir naujoji JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė. Jos apžiūrėjo klases, kalbėjo su mokyklų mokytojais bei vadovėmis, tėveliais, dalyvavo posėdyje, kuriame aptarė mokyklų problemas.

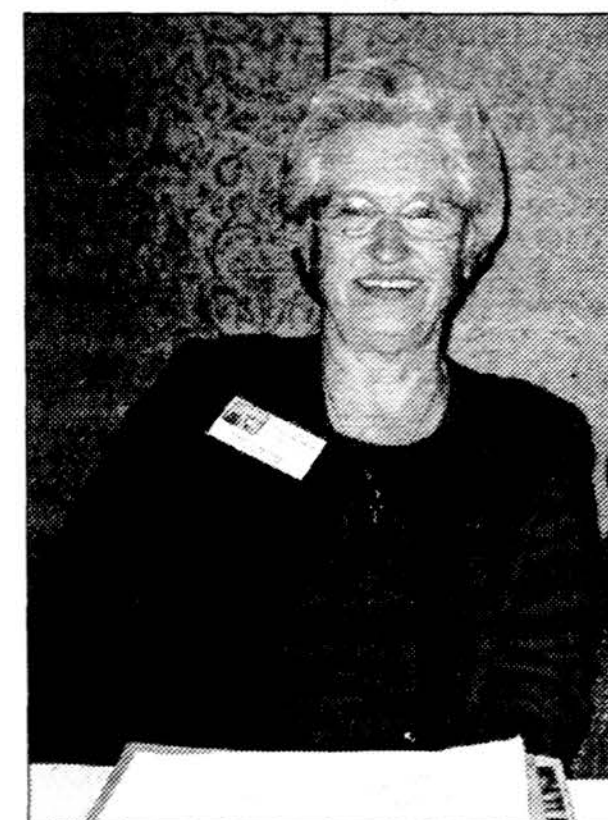
Minėtas renginys buvo gražus dvi kadencijas Švietimo tarybos pirmininke išdirbusios Dalilės Polikaitienės pareigų perdavimas naujai pirmininkei Daivai Navickienei. Ta proga „Draugas“ pakalbino abi švietimo darbuotojas. Siūlome interviu su buvusia JAV LB Švietimo tarybos pirmininke Dalile Polikaitiene.

– JAV LB Švietimo tarybos pirmininke išbuvote dvi kadencijas. Kas per tuos šešerius metus pasikeitė?

– Švietimo tarybos pirmininkės pareigas perėmiau 2000 metų gruodžio pradžioje, pareigose išbuvau dvi kadencijas. Pirmą, padidėjo mokyklų ir mokinių skaičius. 1999–2000 mokslo metais buvo 18 mokyklų, šiais mokslo metais jų yra 29 (įskaitant ir keletą vaikų darželių bei Pedagoginį institutą); mokinių skaičius šiais mokslo metais yra apytikriai 1,730. Antra, į mokytojų tarpą įsijungė daugiau mokytojų, atvykusių iš Lietuvos į JAV prieš 15 ar mažiau metų.

– Kas pavyko ir kas nepavyko?

– Džiaugiamės naujai įsikūrusiomis mokyklomis ir dėkojame jų steigėjams, mokinių tėveliams ir rėmėjams už jų ryžtą; esame patenkinti bendradarbiavimu su LR Švietimo ministerija ir jos vadovėlių aprūpinimo skyriumi, dėkojame jam už skirtus vadovėlius JAV lituanistinėms mokykloms. Taip pat negalime nepasidžiaugti bendradarbiavimu su Tautinių mažumų ir išieivijos departamentu, kuris trejus metus iš eilės skyrė paramą mokytojų tobulinimosi kursams — apmokėjo dėstytojų — ekspertų iš Lietuvos kelionės išlaidas ir apdovanojo mokyklas mokymo priemonėmis. Esame dėkingi Lietuviai

Dalilė Polikaitienė.

fondui už nuolatinę paramą. Džiaugiamės mokytojų tobulinimosi kursų ir konferencijų organizatoriais: mokyklų vedėjais, mokytojais, tėvų komitetais ir visais paskaitininkais, visais, pasižvelgusiais lituanistinių mokyklų vedėjais ir mokytojais, kurie atlieka be galo didelį, pasiaukojantį darbą.

– Ko nespėjote ar negalėjote įgyvendinti?

– Liko dar užbaigti dėstytojų gairių atnaujinimą iki 10 klasių.

– Ko palinkėtumėte naujai Švietimo tarybos pirmininkei Daivai Navickienei?

– Naujai Švietimo tarybos pirmininkei dėkojame už apsiimtą atsakomybę ir linkime kuo geriausios sėkmės plečiant JAV lituanistinių mokyklų tinklą, bendraujant su mokyklomis, gerinant mokomąją medžiagą ir įvedant mokyklas į XXI amžių.

– Ačiū už atsakymus.

Kalbino Dalia Cidzikaitė

Redakcijos prierašas. Atsakydama į klausimus, laiške Dalilė Polikaitienė užsiminė, jog ne viskas buvo tik gera per tas dvi kadencijas. Jos pageidavimu — pasiūlymu, pasakyti, pakritikuoti ir pasiūlyti, kaip geriau švietimo darbus atlikti, kviečiami „Draugo“ skaitytojai.

Lietuvių dailės parodos Čikagoje dalyviai (iš kairės): P. Dailidė, P. Gaučys, P. M. Angle, J. Daužvardienė, A. Varnas, pref. B. Urba, P. Daužvardis, V. Olienė ir A. Oliš. Nuotrauka iš žurnalo „Margutis“ (1950 m. nr. 9).

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošla Aušrelė Sakalaitė

Hundred fifty first lesson. (Handred fifti fiorst lesan) — Šimtas penkiasdešimt pirma pamoka.

I made a mistake. (Ai meid e mis-teik) — Aš padariau klaidą.

I made a mistake at work, my boss wants to fire me. (Ai meid e misteik et uork, mai bos uants tū fair mi) — Aš darbe padariau klaidą, mano viršininkas nori mane atleisti.

What kind of mistake did you make to make him so mad? (Uat kaind af misteik didž jū meik tū meik him sou mēd) — Kokią klaidą tu padarei, kad jį taip supykinau?

I threw away some boxes, without checking if they were empty. (Ai triū auei sam bakses uithaut čeking if thei uēr empti) — Aš išmečiau kelias dėzes, nepatikrinęs, ar jos tuščios.

What's the big deal, everyone can make a mistake. (Uats tha big dyl, evriuon ken meik e misteik) — Kokia čia bėda, kiekvienas gali padaryti klaidą.

Yes, but there were expensive computer parts in the boxes, they claim that I stole them. (Jes, bat thēr uēr ekspensiv kampjūter parts in tha bakses, thei kleim thēt ai stoul them) — Taip, bet tosė dėžėse buvo brangios kompiuterio dalys, jie tvirtina, kad aš jas pavogiau.

giau.

You are innocent until proven guilty, can they prove that you took them? (Jū ar inasent antil prūven gilti, ken thēy prūv thēt jū tuk them) — Kol kaltė neįrodyta, tu esi nekaltas. Ar jie gali įrodyti, kad tu jas paėmei?

There is a coworker who claims that she saw me taking the parts. (Thēr iz e kouorker, hū kleims thēt ši sou mi teiking tha parts) — Viena bendradarbė tvirtina, kad matė mane paimant tas dalis.

It's your word against hers, they shouldn't have the right to fire you. (Its jūr uord ageinst hirs, thēi šudnt hev tha rait tū fair jū) — Tai tavo žodis prieš jos, jie neturėtų teisės tave atleisti.

That's what my union steward says, I am hoping that he can save my job. (Thēts uat mai jūnijon stūard sez, ai em houping thēt hi ken seiv mai džēb) — Tą sako ir mano unijos atstovas, aš turiu viltį, kad jis galės išgelbėti mano darbą.

If that's all the proof that they have, it shouldn't be too difficult. (If thēts ol tha prūf thēt thei hev, it šudnt bi tū difikalt) — Jeigu jie turi tik tokį įrodymą, tai neturėtų būti per sunku.

NUO GAISRO NUKENTĖJUSIAM MIŠKUI – SVARI ES PARAMA

KĖSTUTIS PRANCKEVIČIUS

Svarią paramą iš Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų kasmet gauna ne tik žemės ūkio, bet ir miškininkystės srityje veikiančios įmonės.

Joms pagal Lietuvos 2004-2006 m. Bendrojo programavimo dokumento (BPD) priemonę „Miškų ūkis“ parama skiriama miško valdų infrastruktūrai, miškų ekonominiams, ekologiniams funkcijoms gerinti, taip pat stichinių nelaimių, prevencinių priemonių įsigijimui.

Per 2004-2006 BPD įgyvendinimo metus Nacionalinė mokėjimo agentūra (NMA) sulaukė 85 paraiškų paramai gauti. Sutartys sudarytos su 35 pareiškėjais. Sutarčių suma įvertinta 10 mln. 152 tūkst. litų, išmokėta 5 mln. 631 tūkst. Lt. Šiai paramos priemonei įgyvendinti 2004-2006 m. skirta 21 mln. 828 tūkst. Lt.

Išdegė didžiuliai plotai

Tarp ES paramos gavėjų, sėkmingai parengusių projektą ir jį įgyvendinusių buvo ir Jonavos miškų urėdija. Šios valstybei priklausiančios įmonės urėdo pavaduotojas Gediminas Migauskas priminė, jog daugiau nei prieš porą metų rajono miškų urėdija pradėjo rengti projektą, kuriuo siekta atsodinti netoli Jonavos Pageležių girininkijoje po didžiulio gaisro nusiaubtą nemažą miško plotą.

2004 m. nuo ankstyvo pavasario šalyje susiklostė itin nepalankios klimatinės oro sąlygos: įsisiautėjo sausra, pakenkusi nemažai daliai augmenijos. Negana to, gegužės 24-ąją Pageležių girininkijoje kilo didžiulis

gaisras, per dieną spėjęs pasiglemžti per 150 ha miško – išdegė jaunuolynas, daug vertingų medžių...

„Ištikus tokiai nelaimei tuoj pat suskatomė ruošti planus kaip atsodinti mišką, sutvarkyti gaisrą vietę. Be abejo, savo lėšomis visa tai veiksmingai atlikti nebūtume galėję – prisiminėme, jog valstybė iš ES struktūrinių fondų gali skirti tam tikrą paramą. Nedelsdami pradėjome rengti projektą „Stichinių nelaimių ir gaisrų paveiktų miškų atkūrimas Jonavos miškų urėdijos Pageležių girininkijoje“. Rengiant jį, su specialistais viską kruopščiai apsvairstė ir išanalizavę, suskirstėme ir pagrindinius darbų etapus: kaip sutvarkyti degavietę, paruošti dirvą miško atkūrimui ir atsodinti mišką. O tokiame tikslui įgyvendinti reikia ne vieno tūkstančio“, – teigė G. Migauskas.

Jonavos miškų urėdija parengusi detalią ataskaitą netrukus visa tai su dokumentais pateikė Aplinkos ministerijai, tikėdamasi sulaukti finansinės paramos. Pasak urėdo pavaduotojo, iš valstybės institucijų maždaug po savaitės buvo gautas pranešimas, kad gaisro padariniams likviduoti ir prevencinėms priemonėms įgyvendinti bus skirta 100 tūkst. litų. G. Migauskas priminė, jog prašymą paramai gauti rajono miškų urėdija pateikė dar 2004 m. rudenį, o sutartį su NMA buvo pasirašyta pernai gegužę. ES paramos lėšos pasiekė iki gruodžio mėnesio. Tačiau dar iki tos paramos gavimo rajono miškininkai savo pastangomis bei lėšomis iškirto, išvalė gaisrą vietę išdegusius medžius, įrengė priešgaisrines juostas. Prieš metus 56 ha degimvietės ploto jau buvo apželdinta sodinukais, o dar

A † A HARRY STANLEY PETRAITIS

Mirė 2007 m. sausio 21 d., sulaukęs 91 metų.

Gyveno Chicago, IL.

Nuliūdę liko: žmona Emily; sūnus Thomas; anūkai Anton, Justin, Lauren, Barron, Quentin; proanūčiai Finn ir Kennen.

Harry dirbo „Chicago 23rd „Ward Superintendent of Sanitation“ ir išėjo į pensiją. 1938 m. vykusioje olimpiadoje, jis žaidė krepšinį Lietuvos rinktinėje ir laimėjo aukso medalį. Vėliau dalyvavo II pasauliniame kare „87th Infantry“ divizijoje, kuriai vadovavo generolas Patton, pasiekė kapitono laipsnį, buvo apdovanotas „Purple Heart“, dviem Bronzos žvaigždėmis bei kitais žymenimis.

Korėjos karo metu jis vėl grįžo į armiją ir tarnavo žvalgyboje. Velionis buvo aktyvus bendruomenės narys, priklausė „American Legion“, „Veterans of Foreign Wars“, „Loyal Order of Moose“ ir „Infantry Division Association“. Jis taip pat buvo Lietuvos Vyčių 112 kuopos pirmininkas.

Velionis pašarvotas penktadienį, sausio 26 d. nuo 4 v. p.p. iki 8 v.v. Lawn laidojimo namuose, 7909 State Rd., Burbank, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, sausio 27 d. 9 v.r. a. a. Harry bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse 4401 W. 111 St., Chicago, IL.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Daugiau informacijos rasite www.petratistfamily.com

A † A JOAN K. OKSAS

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą vyrui KAZIMIERUI OKSUI, sūnui STEPHEN OKSUI su šeima, dukrai MARY KRIAUCIŪNIENEI su šeima.

Laura, Aurelija, Kęstutis Kriaučiūnai

Algirdo Grigaičio nuotr.

96 ha dirvos buvo paruošta tolesniam atsodinimui.

„Džiugu, jog visas šis projektas, kaip ir numatyta sutartyje, jau yra įvykdytas. Iš ES gauta parama vis

dėlto labai pravertė ir tikimės, jog atsodintas miškas vėl subijos ir džiugins ne tik mus, bet ir mūsų vaikaičius“, – vylėsi Gediminas Migauskas.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Sausio 26 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, IL, o sausio 27 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Jaunimo centro, 5620 S. Claremont, Chicago, IL, kavinėje Amerikos lietuvių televizija kviečia žiūrėti 2005 metais Lietuvoje sukurtą kino filmą „Vilniaus getas“.

♦ **Sausio 26 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Amerikos lietuvių inžinierių sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius ruošia susirinkimą PLC Bočių menėje (Lemont). Apie Lietuvos gynybines pilies kalbės inžinierius Aleksas Vitkus. Tema pasirinkta neatsitiktinai — ALIAS sudėtyje veikiantis Medininkų pilies atstatymo fondas ruošia spaudai knygą apie Medininkus, kuri netrukus pasirodys. Kviečiame atvykti visus, kuriems įdomi Lietuvos istorija ir praeitis.

♦ **Šeštadienį, sausio 27 d., 6 val.** v., Balzeko muziejus (6500 S. Pulaski Road, Chicago, IL 60629) sukvies ne tik filmų, bet ir knygų mylėtojus. Tą vakarą, po filmo demonstracijos įvyks knygų mylėtojų klubo atidarymas, kuris sutampa su vieno naujausio lietuviško filmo „Dievų miškas“ (rež. Algimantas Puipa) rodymu muziejuje. Kadangi nemažai lietuvių yra skaitę Balio Sruogos romaną „Dievų miškas“, po filmo įvyksianti diskusija turėtų sudominti ne vieną filmo atėjusį pažiūrėti lietuvi. Pirmąją naujo klubo diskusiją vesti sutiko Vytauto Didžiojo universiteto doktorantas, šiuo metu Illinois universitete Čikagoje, PLB Lituanistikos katedroje lietuvių kalbą dėstantis, Giedrius Židonis. Filmą rodysime nemokamai.

♦ **Sausio 28 d. 3 val. p.p.** Carl Sandburg vidurinės mokyklos meno centre, 13300 S. LaGrange Rd., Orland Park įvyks lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas „Per slenkstį“. Kviečiame visus meno mylėtojus atvykti į šį koncertą. Bilietus galite nusipirkti kavinėje „Bravo“, PLC „Dovanėlėje“, parduotuvėje „Lietuvėlė“, „Seklyčioje“ arba užsisakyti tel. 1-800-494-TIXS bei internetu — www.dainava.us

♦ **Sausio 28 d., sekmadienį, Jaunimo centro Moterų klubo narės** kepa mielinus blynus Jaunimo centro kavinėje. Jau nuo 9 val. r. galėsite vaišintis geriausių šeiminių skaniais blynais su obuoliene. Savo apsilankymu paremsite Jaunimo centrą.

♦ **Amerikos lietuvių tarybos atstovybė** Washington, DC, — Jungtinis Amerikos Pabaltijiečių komitetas (JBANC) vasario 9 – 10 dienomis L'Enfant Plaza viešbutyje ir Woodrow Wilson centre (Washington, DC) ruošia 7-ąją Baltijos konferenciją

Skelbimas

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

www.draugas.org

„Nafta ir kraujas: Baltijos energija ir komunizmo palikimas“. Konferencijos garbės svečias — Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, kuris skaitys pagrindinį pranešimą. Bus rodomi dokumentiniai filmai apie Baltijos šalis, vyks susitikimai su JAV administracijos atstovais. Daugiau informacijos tel. 773-735-6677 arba e – paštu: AltCenter@aol.com

♦ **Vasario 10 d. 7 val. v. Čikagos Lietuvių opera** visus maloniai kviečia į meilės vakarėlį „Myli... Nemyli... Kam spėlioti — sužinok!“, kuris vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programoje dalyvauja Nida Grigalavičiūtė, Linas Sprindys, Genovaitė Bigenytė, Vilma Skučienė ir kiti atlikėjai. Vašins „Kunigaikščių užėja“, šokiams gros „Kaukas“. Auka — 35 dol. Vietas užsisakyti galite tel. 773-501-6573 arba 773-547-0542.

♦ **Vasario 16-osios — Lietuvos Nepriklausomybės šventė**, rengiama ALTO Čikagos skyriaus, vyks vasario 11 d., sekmadienį. Mišios 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Šventinio minėjimo programa 1 val. p.p. Maria High School. Maloniai visus kviečiame dalyvauti.

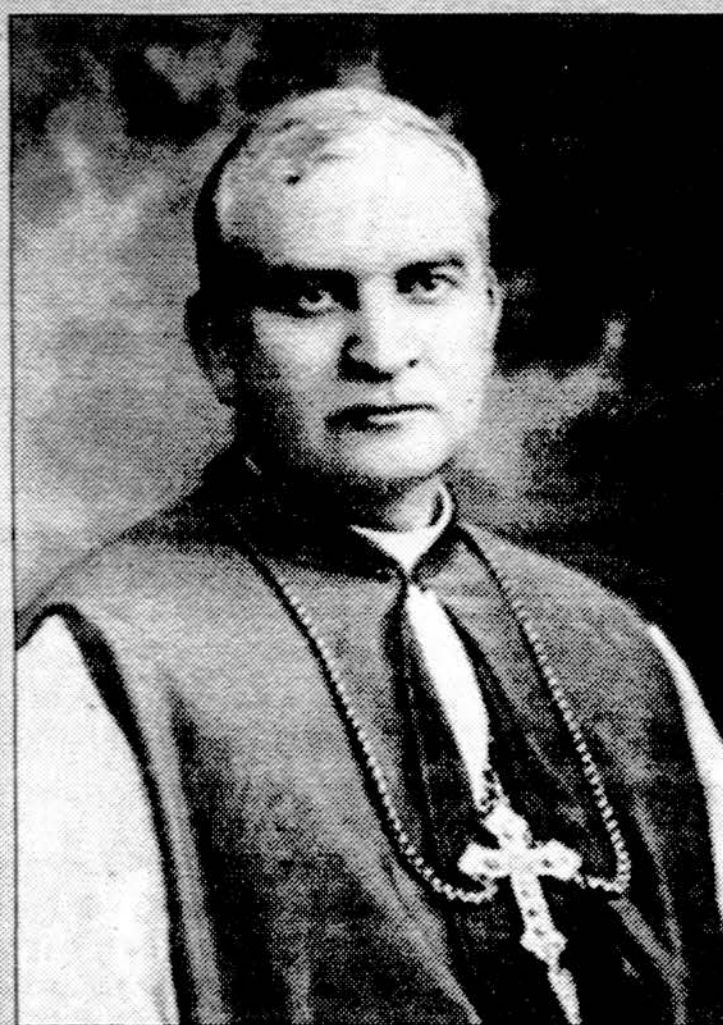
♦ **Vasario 11 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Čikagos YIVO centras (Institute for Jewish Research) kviečia į paskaitą „Žydų Vilna — tada ir dabar“. Paskaitą anglų kalba skaitys dr. Jan Schwarz, šiuo metu dirbantis University of Chicago Germanistikos fakultete. 2006 metais rugpjūčio mėnesį J. Schwarz dėstė jidiš kalbą Vilniaus universiteto suorganizuotoje intensyvioje jidiš kalbos vasaros programoje. Paskaita įvyks Beth Emet The Free Synagogue, adresu: 1224 Dempster St., Evanston, IL. Bilieto kaina — 5 dol.

♦ **Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimą** JAV LB Lemonto apylinkės valdyba ruošia vasario 18 d. 12:30 val. p.p. PLC Fondo salėje. Pagrindinis pranešėjas — inžinierius Aleksas Vitkus. Meninę programą atliks Palaimintojo J. Matulaičio misijos choras, kanklių ansamblis „Gabi-ja“ ir Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai.

♦ **Vasario 16 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikės Elvyros Katalinos Kriaučiūnaitės parodos „Atodangos“ atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus autorė ir jos dukra pianistė Gabrielė Gylytė, kuri į mamos parodos atidarymą atvyksta iš Vokietijos. Vasario 17 d. 6 val. v. G. Gylytė Lietuvių dailės muziejuje surengs labdaros koncertą, kurį ruošia „Saulutė“.

♦ **Trečiadieniais nuo 6:30 val. v. iki 8 val. v.** Pal. J. Matulaičio Misijos bažnyčioje renkasi Moterų maldos grupelė. Susirinkusios moterys giesme garbina Viešpatį pritariant gitarai, skaito Šventąjį Raštą ir jį apmąsto, pasidalina įžvalgomis, maldoje dėkoja Dievui ir užtaria vienos kitų kasdienius reikalus, sunkumus, išgyvenimus, jungiasi bendruomeninėje maldoje, meldžiasi viena už kitą... Jei norite prasmingai praleisti bent vieną vakarą savaitėje, pasisemti fizinių ir dvasinių jėgų savo kasdienybei, mielai kviečiame!

PALAIMINTOJO JURGIO MATULAIČIO 80 – OSIOS MIRTIES METINĖS

Sausio 28 d.,
sekmadienį,
minėsime

Palaimintojo
Jurgio
Matulaičio

iškeliajimo
Amžinybės
metines

Šios sukakties paminėjimui Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje (Lemont) po 9 val. r. ; 11 val. r. ir 6 val. v. šv. Mišių bus rodomas trumpas montažas apie mūsų misijos Globėją.

Kviečiame visus atvykti !

Čikagos lituanistinė mokykla

balandžio 21 d. 6 val. v. švęs savo

15 METŲ SUKAKTĮ

Ta proga Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks mokyklos pokylis. Mokykla išleis metraštį, skirtą šiai datai.

Norintys įdėti pasveikinimą į ruošiamą mokyklos metraštį ar dalyvauti pokilyje, prašome skambinti tel. 630-832-6331 (Jūratė Dovilienė); 708-349-4768 (Laima Apanavičienė) arba rašyti: jurate124@yahoo.com; laimaa@hotmail.com

Kviečiame atsiliiepti visus buvusius ČLM mokytojus ir mokinius.

„Šimtas paskutinių valandų“

Š. m. sausio 31 dieną, trečiadienį, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje kartu su Balzeko lietuvių kultūros muziejumi rengia pirmojo lietuviško istorinės dokumentikos serialo – „XX amžiaus slaptieji archyvai“ pristatymą.

Renginyje dalyvaus projekto autoriai iš Lietuvos – TV žurnalistė Gražina Sviderskytė ir istorikas dr. Arvydas Anušauskas, kurie ir pristatys serialą.

G. Sviderskytės žodžiais, „...pirmasis lietuviškas istorinės dokumentikos serialas — tai ne tik televizijos duoklė įdomiajai XX amžiaus Lietuvos istorijai, bet ir unikali proga kartu su istorikais verstis naujus jos puslapius, atrasti nežinomus ar menkai ištirtus kodus. Kiekviena serialo dalis — tarsi istorinis detektyvas: slaptųjų tarnybų operacijos, agentų dramos, neatskleisti nusikaltimai, perversmai ir pučai, karinė agresija, teroras ir žvalgybų kovos... Dramatiška, intriguojanti ir dar gyva Lietuvos praeitis“.

Dr. A. Anušauskas yra sakęs: „...Lietuvos ir užsienio archyvuose tebėra daug įslaptintos medžiagos apie mūsų valstybei svarbius XX amžiaus įvykius ar reiškinius. Stokojant duomenų, dažnai paklaidina nežinomos aplinkybės, prieštaringos versijos. TV žiūrovo XX a. Lietuvos istorijos žinios gali būti netikslios, svarbių įvykių ar reiškinių vertinimas — nepagrįstas, įsivaizdavimas — klaidingas. Gera proga pagilinti savo žinias — prisijungti prie 'XX amžiaus slaptųjų archyvų' istorikų ir kartu aiškintis, kaip viskas buvo...“

Pristatymo metu bus rodomas vienas filmas iš šio serialo — „Šimtas paskutinių valandų“, kuriame pirmą kartą televizijoje atkuriami lemtinigi 1940 m. birželio įvykiai Kaune, Lietuvos pasienyje ir Maskvoje, likus 100 valandų iki sovietų ultimatumo ir okupacijos.

Renginys vyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje sausio 31 dieną, trečiadienį, 6:30 val. v., adresu: 6500 S. Pulaski Rd, Chicago, IL. 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

Maloniai visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvos Respublikos generalinio konsulato informacija